

Wojciech STARĘGA

Materiały do znajomości rozmieszczenia pajaków (*Aranei*) w Polsce, III-VII¹

[Z 8 rysunkami w tekście]

Podobnie jak poprzednia (STARĘGA 1974), również i ta praca jest kolejnym uzupełnieniem opracowania pajaków w „Katalogu fauny Polski” (PRÓSZYŃSKI i STARĘGA 1971; dalej wszędzie cytowane jako „Katalog”). Wykorzystałem tu głównie różne materiały przypadkowo zbierane przeze mnie oraz Kolegów z Instytutu Zoologii PAN, uwzględniłem także pająki otrzymane do oznaczenia od dra B. MALKINA oraz materiały opracowane na zlecenie Instytutu Ochrony Lasu i Drewna SGGW AR w Warszawie (Niedźwiady koło Miastka) i Instytutu Kształtowania Środowiska w Warszawie (Toruń).

W osobne części wydzieliłem spisy gatunków z Pojezierza Pomorskiego, Pojezierza Mazurskiego, Podlasia wraz z Puszcą Białowieską oraz z Wyżyny Małopolskiej z Górami Świętokrzyskimi — ze względu na większe ilości materiałów, jakimi stamtąd dysponowałem. Dane z innych regionów, fragmentaryczne i niepełne, omawiam łącznie w ostatnim odcinku pracy.

Kolejność gatunków stosuję taką jak w „Katalogu”, natomiast użyta nomenklatura w wielu przypadkach odbiega od dotychczasowej i jest w miarę możliwości zgodna z najnowszymi ustaleniami w tym zakresie. Pomijam, poza sporadycznymi wyjątkami, dane o rozmieszczeniu poszczególnych gatunków w Polsce i na świecie, gdyż wiadomości te można znaleźć gdzie indziej (np. w „Katalogu”), a tu byłyby one zbyt dużym powiększeniem objętości. Przy niektórych gatunkach, których granice zasięgu przebiegają prawdopodobnie przez Polskę, podaję natomiast mapy (z siatką UTM o boku małego kwadratu równym 10 km) obrazujące ich krajowe znaleziska.

System podawania wiadomości fenologicznych jest identyczny jak w poprzednich moich pracach (STARĘGA 1974, 1976).

III. PAJĄKI Z POJEZIERZA POMORSKIEGO

Podaję poniżej wykaz gatunków zebranych przez pracowników Instytutu Ochrony Lasu i Drewna SGGW AR w Warszawie w latach 1973 i 1974 (w okresie od maja do listopada) w okolicach wsi Niedźwiady (b. pow. Miastko, obec-

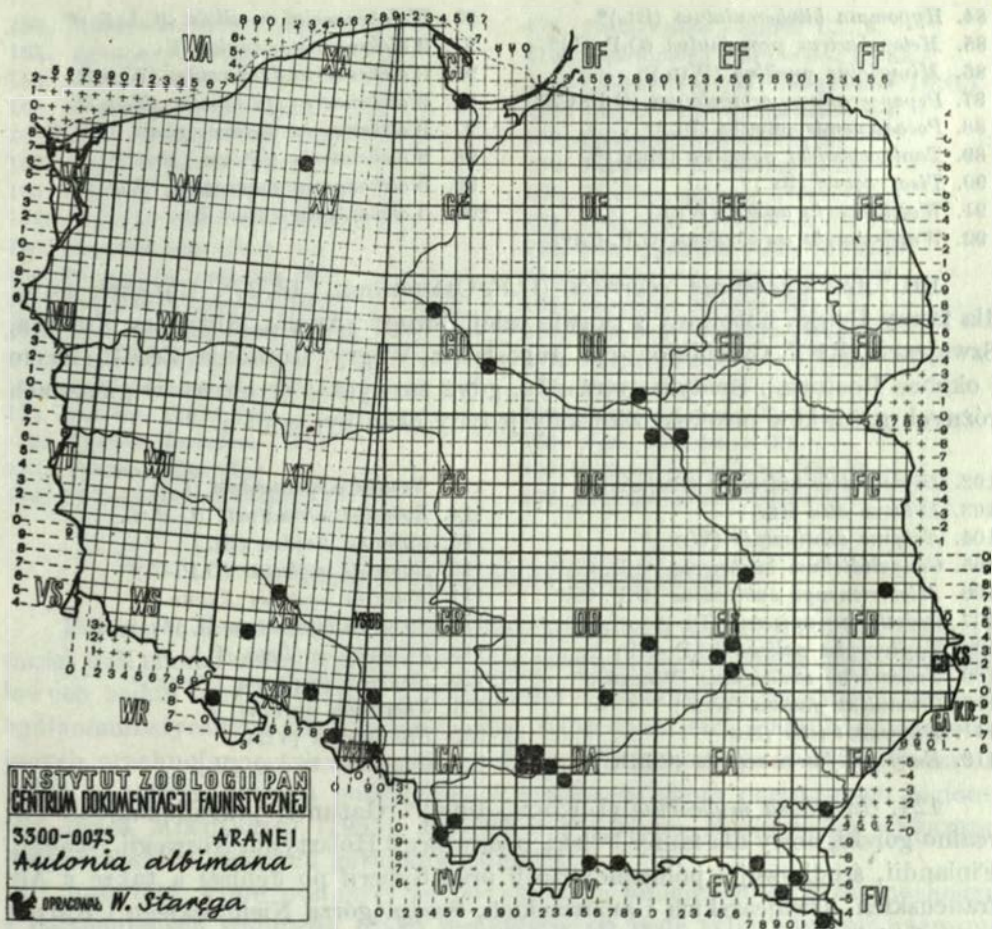
¹ I-II: *Fragm. faun.*, Warszawa, 19: 395-420 (1974).

nie woj. Słupsk) w różnych klasach wiekowych boru sosnowego na piaskach (*Leucobryo-Pinetum*). Materiał pochodzi głównie z pułapek Barbera, mniejsze ilości także z fotoeklektora oraz z wysiewek — obejmuje zatem prawie wyłącznie gatunki dna lasu i roślin runa, natomiast pająki sieciowe, żyjące w wyższych piętrach roślinności, reprezentowane są bardzo nielicznie i stanowią elementy przypadkowe. Całość liczy — łącznie z nie uwzględnionymi tu kosarzami — 30968 okazów. Za przekazanie mi do opracowania tego obfitego i bardzo ciekawego materiału winien jestem wdzięczność prof. drowi A. SZUJECKIEMU i drowi J. SZYSZCE, a za pomoc przy sporządzaniu protokołów oznaczeń — mojej żonie Joannie BUJALSKIEJ-STAREGA.

Pełne dane o fenologii i wymaganiach środowiskowych poszczególnych form znajdują miejsce w opracowaniu zbiorczym (obejmującym różne grupy bezkręgowców) przygotowywanym przez zespół pracowników IOLiD, tu ograniczam się tylko do spisu gatunków. Gatunki nie wykazywane uprzednio z Pojezierza Pomorskiego zaznaczono gwiazdką.

1. <i>Ammaurobius fenestralis</i> (STRÖM)	31. <i>Oxyopes ramosus</i> (MART. et GOEZE)
2. <i>Dictyna arundinacea</i> (L.)	32. <i>Araneus alsine</i> (WLK.)
3. <i>Segestria senoculata</i> (L.)	33. <i>Araneus angulatus</i> CL.
4. <i>Agelena labyrinthica</i> (CL.)	34. <i>Araneus diadematus</i> CL.
5. <i>Cicurina cicurea</i> (F.)	35. <i>Araneus quadratus</i> CL.
6. <i>Tegenaria domestica</i> (CL.)*	36. <i>Atea sturmi</i> (H.)
7. <i>Arctosa leopardus</i> (SUND.)*	37. <i>Cercidia prominens</i> (WESTR.)*
8. <i>Arctosa perita</i> (LATR.)	38. <i>Gibbaranea bituberculata</i> (WLK.)
9. <i>Aulonia albimana</i> (WLK.)* — rys. 1	39. <i>Hyposinga sanguinea</i> (C.L.K.)*
10. <i>Hygrolycosa rubrofasciata</i> (OHL.)	40. <i>Meta mengei</i> (BL.)
11. <i>Pardosa agrestis</i> (WESTR.)	41. <i>Meta segmentata</i> (CL.)
12. <i>Pardosa lugubris</i> (WLK.)	42. <i>Pachygnatha clercki</i> SUND.
13. <i>Pardosa monticola</i> (CL.)	43. <i>Pachygnatha degeeri</i> SUND.
14. <i>Pardosa nigriceps</i> (TH.)	44. <i>Pachygnatha listeri</i> SUND.
15. <i>Pardosa palustris</i> (L.)*	45. <i>Agyneta cauta</i> (O.P.-C.)*
16. <i>Pardosa pullata</i> (CL.)*	46. <i>Agyneta rurestris</i> (C.L.K.)*
17. <i>Tarentula accentuata</i> (LATR.)	47. <i>Agyneta subtilis</i> (O.P.-C.)*
18. <i>Tarentula aculeata</i> (CL.)	48. <i>Aphileta misera</i> (O.P.-C.)
19. <i>Tarentula cuneata</i> (CL.)	49. <i>Bathypantes parvulus</i> (WESTR.)*
20. <i>Tarentula inquilina</i> (CL.)*	50. <i>Bolyphantes alticeps</i> (SUND.)*
21. <i>Tarentula pulverulenta</i> (CL.)	51. <i>Bolyphantes crucifer</i> (MGE.)*
22. <i>Tarentula schmidtii</i> (H.)*	52. <i>Centromerita bicolor</i> (BL.)*
23. <i>Trochosa ruricola</i> (D.G.)	53. <i>Centromerita concinna</i> (TH.)
24. <i>Trochosa terricola</i> TH.	54. <i>Centromerus arcanus</i> (O.P.-C.)*
25. <i>Xerolycosa miniata</i> (C.L.K.)	55. <i>Centromerus incilium</i> (L.K.)
26. <i>Xerolycosa nemoralis</i> (WESTR.)	56. <i>Centromerus pabulator</i> (O.P.-C.)*
27. <i>Pisaura mirabilis</i> (CL.)	57. <i>Centromerus sylvaticus</i> (BL.)*
28. <i>Zora nemoralis</i> (BL.)	58. <i>Drapetisca socialis</i> (SUND.)
29. <i>Zora silvestris</i> KULCZ.*	59. <i>Lepthyphantes flavipes</i> (BL.)*
30. <i>Zora spinimana</i> (SUND.)	

60. *Lepthyphantes insignis* O.P.-CAMBRIDGE, 1913*. Gatunek nowy dla fauny Polski, znany dotychczas z Anglii, Danii, RFN, Berlina Zachodniego, NRD, Czechosłowacji i Węgier.

Rys. 1. Krajowe stanowiska *Aulonia albimana* (WLK.). Mapa z siatką UTM o boku małego kwadratu równym 10 km.

61. <i>Lepthyphantes leprosus</i> (OHL.)*	65. <i>Lepthyphantes pallidus</i> (O.P.-C.)*
62. <i>Lepthyphantes mansuetus</i> (TH.)*	66. <i>Lepthyphantes tenebricola</i> (WID.)*
63. <i>Lepthyphantes mengei</i> KULCZ.	67. <i>Leptothrix hardyi</i> (BL.)
64. <i>Lepthyphantes minutus</i> (BL.)	68. <i>Linyphia triangularis</i> (CL.)

69. *Macrargus carpenteri* (O.P.-CAMBRIDGE, 1894)*. Gatunek nowy dla fauny Polski, podawany dotychczas z Wielkiej Brytanii (północna Anglia i Szkocja), Szwecji, Finlandii, RFN, Berlina Zachodniego i Szwajcarii.

70. <i>Macrargus rufus</i> (WID.)	77. <i>Porrhomma pygmaeum</i> (BL.)
71. <i>Microlinyphia pusilla</i> (SUND.)	78. <i>Stemonyphantes lineatus</i> (L.)
72. <i>Microneta viaria</i> (BL.)	79. <i>Tallusia experta</i> (O.P.-C.)
73. <i>Neriene clathrata</i> (SUND.)	80. <i>Tapinopa longidens</i> (WID.)
74. <i>Neriene montana</i> (CL.)*	81. <i>Ceratinella brevis</i> (WID.)
75. <i>Oreonetides abnormis</i> (BL.)*	82. <i>Dicymbium tibiale</i> (BL.)
76. <i>Porrhomma pallidum</i> JACKS.*	83. <i>Gonatium rubens</i> (BL.)

84. *Hypomma bituberculatum* (BL.)*
 85. *Metopobactrus prominulus* (O.P.-C.)*
 86. *Minyriolus pusillus* (WID.)*
 87. *Peponocranium orbiculatum* (O.P.-C.)*
 88. *Pocadicnemis pumila* (BL.)*
 89. *Tapinocyboides pygmaea* (MGE.)*
 90. *Tiso vagans* (BL.)*
 91. *Walckenaeria antica* (WID.)
 92. *Walckenaeria corniculans* (O.P.-C.)*
93. *Walckenaeria cucullata* (C.L.K.)*
 94. *Walckenaeria cuspidata* BL.
 95. *Walckenaeria dysderoides* (WID.)*
 96. *Walckenaeria furcillata* (MGE.)*
 97. *Walckenaeria melanocephala* O.P.-C.*
 98. *Walckenaeria mitrata* (MGE.)*
 99. *Walckenaeria monoceros* (WID.)*
 100. *Walckenaeria obtusa* BL.*
101. *Acartauchenius scurrilis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)*. Gatunek nowy dla fauny Polski, notowany z prawie całej Europy: Anglia, Holandia, Francja, Szwajcaria, RFN, Czechosłowacja, Jugosławia, Węgry, Rumunia, ZSRR (Krym i okolice Rostowa). Spotykany rzadko, gdyż zazwyczaj przebywa w gniazdach różnych gatunków mrówek. Złowiony jedyny okaz był samicą.
102. *Diplocentria bidentata* (EMERT.)*
 103. *Erigone atra* BL.
 104. *Erigone dentipalpis* (WID.)*
 105. *Gongylidiellum latebricola* (O.P.-C.)*
 106. *Microctenonyx subitaneus* (O.P.-C.)*
 107. *Oedothorax apicatus* (BL.)*
 108. *Tapinocyba pallens* (O.P.-C.)*
 109. *Troxochrus scabriculus* (WESTR.)*
 110. *Crustulina guttata* (WID.)
 111. *Dipoena tristis* (H.)
 112. *Euryopsis flavomaculata* (C.L.K.)
113. *Neottiura bimaculata* (L.)
 114. *Robertus arundineti* (O.P.-C.)
 115. *Robertus lividus* (BL.)
 116. *Robertus neglectus* (O.P.-C.)*
 117. *Robertus scoticus* JACKS.*
 118. *Steatoda bipunctata* (L.)*
 119. *Steatoda corollata* (L.)
 120. *Steatoda phalerata* (PANZ.)*
 121. *Theridion varians* H.
 122. *Ero furcata* (VILL.)
 123. *Gnaphosa bicolor* (H.)
124. *Gnaphosa muscorum* (L.KOCH, 1866)*. Gatunek prawdopodobnie borealno-górski, nowy dla fauny Polski, podawany z Holsztynu, Norwegii, Szwecji, Finlandii, środkowej i północnej Rosji oraz Syberii po Jenisej a także z Alp francuskich, szwajcarskich i austriackich, Średniogórza Niemieckiego i Karpat rumuńskich.
125. *Drassodes lapidosus* (WLK.)
 126. *Drassodes pubescens* (TH.)*
 127. *Haplodrassus cognatus* (WESTR.)*
 128. *Haplodrassus signifer* (C.L.K.)
 129. *Haplodrassus soerenseni* (STRAND)*
 130. *Haplodrassus sylvestris* (BL.)
 131. *Haplodrassus umbratilis* (L.K.)*
 132. *Zelotes clivicola* (L.K.)*
 133. *Zelotes electus* (C.L.K.)*
 134. *Zelotes latreillei* (SIM.)*
 135. *Zelotes longipes* (L.K.)
 136. *Zelotes petrensis* (C.L.K.)*
 137. *Zelotes praeficus* (L.K.)*
 138. *Zelotes pusillus* (C.L.K.)*
 139. *Zelotes serotinus* (L.K.)*
 140. *Zelotes subterraneus* (C.L.K.)
141. *Micaria fulgens* (WLK.)*
 142. *Micaria pulicaria* (SUND.)*
 143. *Micaria silesiaca* L.K.*
 144. *Phrurolithus festinus* (C.L.K.)
 145. *Cheiracanthium oncognathum* (TH.)
 146. *Cheiracanthium virescens* (SUND.)*
 147. *Clubiona similis* L.K.*
 148. *Clubiona terrestris* WESTR.
 149. *Euryclubiona stagnatilis* (KULCZ.)
 150. *Euryclubiona subsultans* (TH.)
 151. *Microclubiona comta* (C.L.K.)*
 152. *Microclubiona trivialis* (C.L.K.)*
 153. *Anypaena accentuata* (WLK.)
 154. *Agraeocina striata* (KULCZ.)*
 155. *Agroeca brunnea* (BL.)*
 156. *Agroeca cuprea* MGE.*

157. <i>Agroeca lusatica</i> (L.K.)*	175. <i>Philodromus collinus</i> C.L.K.
158. <i>Agroeca proxima</i> (O.P.-C.)*	176. <i>Philodromus emarginatus</i> (SCHR.)
159. <i>Scotina celans</i> (BL.)*	177. <i>Philodromus fuscomarginatus</i> (D.G.)
160. <i>Scotina gracilipes</i> (BL.)	178. <i>Philodromus margaritatus</i> (CL.)*
161. <i>Micrommata roseum</i> (CL.)	179. <i>Thanatus arenarius</i> L.K.
162. <i>Heriacaus hirtus</i> (LATR.)	180. <i>Thanatus formicinus</i> (CL.)
163. <i>Oxyptila atomaria</i> (PANZ.)	181. <i>Tibellus oblongus</i> (WLK.)
164. <i>Oxyptila scabricula</i> (WESTR.)*	182. <i>Aclurillus v-insignitus</i> (CL.)*
165. <i>Oxyptila trux</i> (BL.)	183. <i>Dendryphantès rudis</i> (SUND.)*
166. <i>Proxysticus robustus</i> (H.)	184. <i>Euophrys aequipēs</i> (O.P.-C.)*
167. <i>Psammītis sabulosa</i> (H.)*	185. <i>Euophrys erraticā</i> (WLK.)
168. <i>Xysticus bifasciatus</i> C.L.K.*	186. <i>Euophrys frontalis</i> (WLK.)*
169. <i>Xysticus cristatus</i> (CL.)	187. <i>Euophrys petrensis</i> C.L.K.*
170. <i>Xysticus erraticus</i> (BL.)	188. <i>Evarcha arcuata</i> (CL.)
171. <i>Xysticus kochi</i> TH.	189. <i>Evarcha falcata</i> (CL.)
172. <i>Xysticus luctuosus</i> (BL.)	190. <i>Neon reticulatus</i> (BL.)
173. <i>Xysticus ulmi</i> (H.)	191. <i>Sitticus penicillatus</i> (SIM.)*
174. <i>Philodromus aureolus</i> (CL.)	192. <i>Sitticus saltator</i> (O.P.-C.)*

IV. PAJĄKI Z POJEZIERZA MAZURSKIEGO

Pojezierze Mazurskie należy do słabiej poznanych regionów Polski, przynajmniej jeśli chodzi o faunę pająków — nie prowadzono tu jednak nigdy szczegółowych badań faunistycznych, a wiadomości o pająkach są rozsiiane w pracach ogólnofaunistycznych (DEMEL 1923, 1924, KUHLGATZ 1902, 1909) bądź omawiających arachnofaunę także innych obszarów (SCHENKEL-HAAS 1928, STAREGA 1974), a jedyną pozycją poświęconą w całości pająkom omawianego regionu jest praca MIKULSKIEJ (1955). Łącznie z Pojezierza Mazurskiego wykazano dotychczas 125 pewnych gatunków pająków.

Materiały, które posłużyły za podstawę do niniejszego wykazu, pochodzą z następujących stanowisk (dalej posługiwać się będą tylko samymi nazwami miejscowości).

Woj. Łomża:

Grajewo, drewniane zabudowania nad rzeką Elk, 3 VI 1974.

Woj. Olsztyn:

Hawa, około 4 km WNW od miasta, rów przydrożny i rżysko, 12 VIII 1975;

Janowo koło Nidziey, brzeg rz. Orzyc, 5 VIII 1974;

Kurki koło Olsztynka, las sosnowy, 2-15 VIII 1971;

Góry Łubiańskie koło Olsztynka, skraj lasu świerkowego, trawa, 13 VIII 1975; suchy lasek brzożowy, 21 VIII 1975;

Piduń koło Szezytna, różne daty;

jez. Sasek Wielki koło Szezytna, na trzcinnie, 9 VIII 1955.

Woj. Ostrołęka:

Wydmusy, suchy lasek sosnowy, 4 VII 1976.

Woj. Suwałki:

Augustów, brzeg Jez. Białego, trawy i liście, 15 XII 1954; nad jez. Rospuda, las mieszaný, trawy i liście, 13 XII 1954;

- Bachanowo koło Suwałk, kupy kamieni wśród pól, 7 VI 1974; świerki na skraju ugoru, 7 VI 1974; zarośla olchowe nad Czarną Hańczą, 9 VI 1974;
- Boczki koło Goldapi, ściółka pod dębem, 29 III 1955;
- Czerwony Folwark koło Suwałk, brzegi i koryto Czarnej Hańcy przy wypływie z Wigier, 5 VI 1974; bagnisty brzeg jez. Wigry, suche trzciny, mech 6 VI 1974; świerki w ogrodzie, 6 VI 1974;
- Goldap, nad rz. Goldap, 27 VII 1960;
- jez. Hańcza, 30 IX 1975;
- Karwica koło Pisz, brzeg zatoki Zamorđeje Wielkie Jeziora Nidzkiego, bór sosnowy, 15–20 VII 1976; leśn. Zaroślak, bór sosnowo-świerkowy, 10–20 VII 1976; leśniczówka Zaroślak, zabudowania, 15–20 VII 1976; leśn. Zaroślak, podmokłe pastwisko, 20 VII 1976;
- Krzywe koło Suwałk, zarośla olchowe nad Czarną Hańczą, 4 VI 1974;
- Lipa Tylna koło Pisz, brzeg Jez. Nidzkiego, bór sosnowy, trawa, krzaki olch, 11 VII 1976;
- Łuknajno koło Mrągowa, brzeg jez. Śniardwy, 15 VIII 1951;
- Plaska koło Augustowa, 1–2 X 1975;
- Stary Folwark koło Suwałk, 12 VI 1963;
- Suwałki, 29 IX 1975;
- Szeszupka koło Suwałk, torfowisko nad małym jeziorkiem, 10 VI 1974;
- leśn. Topiłówka koło Augustowa, ściółka pod brzozą, 1 IV 1955; uroczysko Porzechnik, ols z małą domieszką świerka, 3 IV 1955;
- Turtul koło Suwałk, ściany zabudowań, 8 VI 1974; młodnik sosnowy, na sosenkach oraz w trawie i pod kamieniami, 8 VI 1974; zarośla grabowe na stromym stoku o zachodniej wystawie, ściółka, 8 VI 1974; stromy pd.-zach. stok nad stawem, kupy kamieni wśród trawy, 9 VI 1974.
- Woj. Toruń:
- jez. Sosno koło Brodnicy, las mieszany, 24 VII 1976.

Spis gatunków

- Dictyna arundinacea* (L.). Bachanowo, jez. Hańcza, Piduń, jez. Sosno, Szeszupka, Turtul, ♂, ♀: pVI, j: kVII, kIX.
- Dictyna pusilla* TH. Czerwony Folwark. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Dictyna uncinata* TH. Czerwony Folwark, Plaska. ♀: pVI, j: pX. Nowy dla Mazur.
- Hyptiotes paradoxus* (C.L.K.). Jez. Sosno. kVII — ♂. Nowy dla Mazur.
- Pholcus opilionoides* (SCHER.). Karwica. mVII — ♂. Nowy dla Mazur.
- Segestria senoculata* (L.). Karwica, Kurki, jez. Sosno. ♂: mVII–pVIII, ♀: mVII–pVIII, j: m–kVII. Nowy dla Mazur.
- Cicurina cicurea* (F.). Turtul. pVI — j.
- Argyroneta aquatica* (CL.). Turtul. pVI — subad. ♀.
- Hygrolycosa rubrofasciata* (OHL.). Plaska. pX — j. Nowy dla Mazur.
- Pardosa agrestis* (WESTR.). Turtul. pVI — ♂, ♀. Nowy dla Mazur.
- Pardosa amentata* (CL.). Bachanowo, jez. Hańcza, Plaska, Topiłówka. j: pIV, pVI, kIX–pX.
- Pardosa lugubris* (WLK.). Góry Łubiańskie, Karwica, Topiłówka. ♂, ♀: mVII, j: pIV, mVII–mVIII.

- Pardosa paludicola* (CL.). Czerwony Folwark. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Pardosa palustris* (L.). Szeszupka, Turtul. pVI — ♂, ♀, ♀*.
- Pardosa prativaga* (L.K.). Czerwony Folwark, Karwica, Krzywe, Szeszupka.
♂: pVI, ♀: pVI–mVII, ♀*: pVI, subad. ♀: pVI.
- Pardosa pullata* (CL.). Czerwony Folwark, jez. Sosno, Szeszupka. pVI — ♂, ♀*, kVII — ♀.
- Pirata hygrophilus* TH. Augustów, Karwica, Topiłówka. ♀*: mVII, j: pIV, mXII.
- Pirata latitans* (BL.). Karwica. mVII — subad. ♀.
- Pirata piraticus* (CL.). Augustów, Czerwony Folwark, Janowo, Piduń, Płaska.
♂: pVIII, ♀: p–kVIII, j: pVI, p–kVIII, pX, mXII.
- Pirata piscatorius* (CL.). Czerwony Folwark. pVI — ♀, j.
- Tarentula aculeata* (CL.). Karwica. mVII — ♀, j. Nowy dla Mazur.
- Tarentula cuneata* (CL.). Turtul. pVI — ♀*. Nowy dla Mazur.
- Tarentula inquilina* (CL.). Karwica. mVII — subad. ♀. Nowy dla Mazur.
- Trochosa ruricola* (D.G.). Turtul. pVI — ♀*.
- Trochosa spinipalpis* (F.P.-C.). Karwica, Piduń. ♀: mVII, j: pVIII. Nowy dla Mazur.
- Trochosa terricola* TH. Karwica. mVII — ♀*.
- Xerolycosa miniata* (C.L.K.). Turtul; Wydmusy. pVI — ♂, subad. ♂, subad. ♀, pVII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Xerolycosa nemoralis* (WESTR.). Karwica, Kurki, Lipa Tylna. ♂: mVII, ♀: mVII–pVIII. Nowy dla Mazur.
- Pisaura mirabilis* (CL.). Janowo, Karwica, Piduń. mVII — ♂, ♀, pVIII — j.
- Dolomedes fimbriatus* (CL.). Topiłówka. pIV — j.
- Dolomedes plantarius* (CL.). Łuknajno, Płaska. mVIII — ♀*, pX — j.
- Zora spinimana* (SUND.). Krzywe, Lipa Tylna, Turtul. ♀: pVI–mVII, subad. ♀: pVI. Nowy dla Mazur.
- Agalenatea redii* (SCOP.). Jez. Hańcza, Piduń. j: kVIII–kIX. Nowy dla Mazur.
- Araneus angulatus* CL. Bachanowo. pVI — j.
- Araneus diadematus* CL. Hawa, Piduń, Płaska, Turtul. ♂: pVIII, ♀: mVIII–pX, j: pVI.
- Araneus marmoreus* CL. Piduń. pVI — j.
- Araneus quadratus* CL. Góry Łubiańskie, Hawa, Lipa Tylna, Piduń, Płaska.
♂: m–kVIII, ♀: mVIII–pX, j: pVI–pVIII.
- Araniella cucurbitina* (CL.). Augustów, Bachanowo, Czerwony Folwark, jez. Hańcza, Janowo, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno, Turtul. ♂: mVII, ♀: mVII–pVIII, j: pVI, kIX–pX, mXII.
- Araniella displicata* (Hrz.). Bachanowo, jez. Hańcza. pVI — subad. ♀, kIX — j. Nowy dla Mazur.
- Araniella opisthographa* (KULCZ.). Piduń, Płaska. j: pVI, pX.
- Atea sturmi* (H.). Płaska. pX — j.
- Cyclosa conica* (PALL.). Karwica, Piduń, Płaska. ♀: mVII, j: pVIII, pX.
- Cyclosa oculata* (WLK.). Płaska. pX — ♀. Nowy dla Mazur.

- Gibbaranea omoeda* (TH.). Piduń. pVIII — j. Nowy dla Mazur.
- Hypsosinga pygmaea* (SUND.). Stary Folwark. mVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Nuctenea cornuta* (CL.). Augustów. Bachanowo, Czerwony Folwark, Goldap, Krzywe, Piduń, Płaska, Szeszupka, Topiłówka. ♂: pVI, kVII, pX, ♀: pVI, kVIII, subad. ♀: pVI, kVIII, j: pIV, pVIII, pX, mXII.
- Nuctenea folium* (SCHRANK, 1803). Czerwony Folwark, 5 VI 1974, leg. W. STAREGA — 1 ♂. Pierwsze pewne stanowisko tego południowego (submedyterraneanckiego?) gatunku w Polsce, tym bardziej interesujące, że położone tak daleko na północnym wschodzie. Złowiony samiec dokładnie odpowiada charakterystyce podanej przez THALERA (1974).
- Nuctenea ixobola* (TH.). Grajewo, Piduń. pVI — ♀, VI/VII — j.
- Nuctenea patagiata* (CL.). Augustów, Bachanowo, Czerwony Folwark, jez. Hańcza, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno, Turtul. ♂: pVI-kVII, kIX-pX, ♀: pVI-pX, j: pVI-pX, mXII.
- Nuctenea umbratica* (CL.). Augustów, Karwica, Lipa Tylna. m VII — ♀, j, mXII — j.
- Singa hamata* (CL.). Topiłówka. pIV — j.
- Zygiella atrica* (C.L.K.). Jez. Sosno. kVII — j. Nowy dla Mazur.
- Zygiella stroemi* (TH.). Karwica. mVII — j. Nowy dla Mazur.
- Meta mengi* (BL.). Piduń, jez. Sosno. ♂: pVIII, ♀: kVII-pVIII.
- Meta segmentata* (CL.). Jez. Hańcza, Iława, Janowo, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno. ♂: kIX, ♀: mVIII-pX, subad. ♂: kVIII, j: pVI-pVIII.
- Tetragnatha dearmata* TH. Bachanowo, Czerwony Folwark, Krzywe, Płaska. pVI — ♀, subad. ♂, j, pX — j.
- Tetragnatha extensa* (L.). Jez. Hańcza, Karwica, Lipa Tylna, Piduń, Płaska. ♂, ♀: pVI-mVII, subad. ♀: pVI, j: kIX-pX.
- Tetragnatha montana* SIM. Bachanowo, jez. Hańcza, Janowo, Płaska. ♂, ♀: pVIII, subad. ♀: pVI, j: kIX-pX.
- Tetragnatha nigrita* LENDL. Piduń. pVIII — ♂. Nowy dla Mazur.
- Tetragnatha obtusa* C.L.K. Jez. Hańcza, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno. ♀: m-kVII, j: kVIII-pX.
- Tetragnatha striata* L.K. Augustów, Czerwony Folwark, Piduń. pVI — ♂, ♀, mXII — j.
- Pachygnatha clercki* SUND. Augustów, Czerwony Folwark, jez. Hańcza, Janowo, Krzywe, Piduń, Płaska, Suwałki, Topiłówka. ♂: pIV, kIX-pX, mXII, ♀: pIV, pVI, kVIII-pX, mXII, j: p-kVIII.
- Pachygnatha degeeri* SUND. Jez. Hańcza, Karwica, Turtul. ♂: pVI-mVII, kIX, ♀: pVI-mVII. Nowy dla Mazur.
- Pachygnatha listeri* SUND. Augustów, Boczki, Topiłówka. ♂: kIII-pIV, mXII, ♀: kIII, mXII.
- Agyneta affinis* (KULCZ.). Bachanowo. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Agyneta rurestris* (C.L.K.). Góry Łubiańskie, Karwica. mVII — ♂, kVIII — ♀. Nowy dla Mazur.

- Aphileta misera* (O.P.-C.). Czerwony Folwark. pVI — ♂. Nowy dla Mazur.
- Bathypantes gracilis* (BL.). Jez. Hańcza. kIX — subad. ♂, subad. ♀. Nowy dla Mazur.
- Bathypantes nigrinus* (WESTR.). Krzywe. pVI — ♀.
- Bathypantes parvulus* (WESTR.). Czerwony Folwark, Góry Łubiańskie. pVI — ♀, mVIII — ♂. Nowy dla Mazur.
- Bolyphantes alticeps* (SUND.). Jez. Sosno. kVII — subad. ♂. Nowy dla Mazur.
- Bolyphantes crucifer* (MGE.). Karwica. mVII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Bolyphantes luteolus* (BL.). Góry Łubiańskie, Karwica. mVII — j, mVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Centromerus incultus* FALCONER, 1915. Czerwony Folwark, brzeg Wigier — 21 ♀♀, świerki w ogrodzie — 2 ♀♀, 6 VI 1974; Szeszupka, 10 VI 1974 — 1 ♀ (wszystkie — leg. W. STAREGA). Gatunek nowy dla fauny Polski, znany dotychczas z niezbyt licznych stanowisk we wschodniej Anglii, Holandii, RFN, NRD, Szwecji, Finlandii, Estonii i południowych Czechach, prawdopodobnie należący do elementu borealnego.
- Coniphantes pullatus* (O.P.-C.). Janowo. pVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Drapetisca socialis* (SUND.). Karwica, jez. Sosno. j: m-kVII.
- Floronia bucculenta* (CL.). Jez. Sosno. kVII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Kaestneria dorsalis* (WID.). Bachanowo. pVI — ♀.
- Lepthyphantes mengei* KULCZ. Karwica. mVII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Lepthyphantes minutus* (BL.). Góry Łubiańskie. kVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Lepthyphantes nebulosus* (SUND.). Karwica. mVII — subad. ♀.
- Linyphia triangularis* (CL.). Góry Łubiańskie, jez. Hańcza, Hawa, Janowo, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno. ♂: kVII-mVIII, ♀: pVIII-pX, j: mVII-kVIII. Nowy dla Mazur.
- Microlinyphia pusilla* (SUND.). Jez. Hańcza, Karwica, Płaska, Turtul. ♀: pVI, j: mVII, kIX-pX.
- Neriere clathrata* (SUND.). Krzywe, Turtul. pVI — ♀, j.
- Neriere emphana* (WLK.). Kurki. pVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Neriere montana* (CL.). Piduń, Topiłówka. pIV — j, pVI — ♀.
- Neriere radiata* (WLK.). Piduń. pVI — ♀, subad. ♀, pVIII — ♀.
- Porrhomma pygmaeum* (BL.). Czerwony Folwark, Karwica, Turtul. pVI — ♂, ♀, mVII — ♂.
- Stemonyphantes lineatus* (L.). Bachanowo, Topiłówka, Turtul. pIV — ♀, pVI — ♀, j.
- Tallusia experta* (O.P.-C.). Czerwony Folwark. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Tapinopa longidens* (WID.). Karwica. mVII — j. Nowy dla Mazur.
- Maso sundevalli* (WESTR.). Krzywe, jez. Sosno, Turtul. pVI — ♂, ♀, subad. ♂, j, kVII — ♀.
- Ceratinella brevis* (WID.). Turtul. pVI — ♀.
- Ceratinella scabrosa* (O. P.-C.). Krzywe. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Pelecopsis parallela* (WID.). Jez. Hańcza. kIX — ♀. Nowy dla Mazur.

- Dicymbium nigrum* (BL.). Krzywe. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Entelecara acuminata* (WID.). Jez. Sosno. kVII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Gnathonarium dentatum* (WID.). Turtul. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Pocadicnemis pumila* (BL.). Turtul. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Trematocephalus cristatus* (WID.). Karwica, jez. Sosno. ♂: mVII, ♀: m-kVII.
Nowy dla Mazur.
- Walckenaeria antica* (WID.). Suwałki. kIX — ♂. Nowy dla Mazur.
- Walckenaeria obtusa* BL. Piduń. pVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Walckenaeria unicornis* O.P.-C. Czerwony Folwark. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Diplocephalus latifrons* (O.P.-C.). Góry Łubiańskie. kVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Diplocephalus picinus* (BL.). Krzywe. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Erigone atra* BL. Czerwony Folwark, Góry Łubiańskie, jez. Hańcza, Karwica, Piduń ♂: pVI-mVII, ♀: mVII-kIX, subad. ♀: pVI.
- Erigone dentopalpis* (WID.). Góry Łubiańskie, Karwica. mVII — ♂, kVIII — ♀.
Nowy dla Mazur.
- Erigonidium graminicola* (SUND.). Czerwony Folwark, jez. Hańcza, Piduń, Płaska. ♂: pVI, kIX-pX, ♀: pVI, pVIII-pX, j: pX.
- Gongylidium rufipes* (L.). Augustów, Bachanowo, Góry Łubiańskie, Krzywe, Piduń. ♂: pVI, ♀: pVI, mVIII, j: mXII.
- Oedothorax apicatus* (BL.). Suwałki. kIX — ♀.
- Oedothorax fuscus* (BL.). Karwica, Płaska. mVII — ♂, pX — ♀. Nowy dla Mazur.
- Oedothorax gibbosus* (BL.). Czerwony Folwark. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.
- Oedothorax retusus* (WESTR.). Karwica, Krzywe. ♀: pVI-mVII. Nowy dla Mazur.
- Savignya frontata* BL. Augustów, Piduń. ♀: pVI, mXII.
- Achaearana lunata* (CL.). Góry Łubiańskie, Kurki, Piduń. ♀: pVIII, j: m-kVIII. Nowy dla Mazur.
- Achaearana simulans* (TH.). Bachanowo, Karwica. pVI — ♀, mVII — j. Nowy dla Mazur.
- Crustulina guttata* (WID.). Bachanowo, Karwica, Turtul. ♀: pVI-mVII, j: mVII.
- Dipoena melanogaster* (C.L. K.). Karwica. mVII — ♂. Nowy dla Mazur.
- Enoplognatha ovata* (CL.). Góry Łubiańskie, Karwica, Krzywe, Lipa Tylna, Piduń, jez. Sosno, Turtul. ♂: mVII-pVIII, ♀: mVII-kVIII, subad. ♀: mVII, j: pVI.
- Neottiura bimaculata* (L.). Karwica, Piduń. pVI — j, mVII — ♂, ♀.
- Robertus insignis* O.P.-CAMBRIDGE, 1907. Czerwony Folwark, brzeg Wigier, 6 VI 1974, leg. W. STAREGA — 1 ♀. Gatunek nowy dla fauny Polski, bardzo rzadki, znany dotychczas tylko ze wschodniej Anglii, NRD i Estonii (borealny?).
- Robertus lividus* (BL.). Piduń. kVIII — ♀. Nowy dla Mazur.
- Robertus unguulatus* VOGELSANGER, 1944. Czerwony Folwark, brzeg Wigier,

6 VI 1974, leg. W. STAREGA — 1 ♀; Turtul, młodnik sosnowy, 8 VI 1974, leg. W. STAREGA — 1 ♀. Gatunek nowy dla fauny Polski, prawdopodobnie borealno-górski, znany dotychczas jedynie z Finlandii, Estonii, Szwajcarii i Czechosłowacji.

Steatoda bipunctata (L.). Karwica, Turtul. pVI — ♀, mVII — subad. ♂. Nowy dla Mazur.

Steatoda castanea (CL.). Karwica, Turtul. pVI — ♂, mVII — ♀, j. Nowy dla Mazur.

Steatoda phalerata (PANZ.). Jez. Sasek Wielki. pVIII — j.

Theridion impressum L.K. Jez. Hańcza, Karwica, Kurki, Piduń, jez. Sosno, Turtul. ♀: mVII-kIX, j: pVI-mVII.

Theridion mystaceum L.K. Bachanowo, Płaska. pVI — subad. ♀, pX — j. Nowy dla Mazur.

Theridion pictum (WLK.). Bachanowo, Czerwony Folwark, Janowo, Piduń, Płaska, Turtul. ♂: pVI, pVIII, ♀: pVI, pVIII, subad.: pVI, j: pVI, pX.

Theridion sisyphium (CL.). Karwica. mVII — ♀. Nowy dla Mazur.

Theridion tinctum (WLK.). Jez. Hańcza, Karwica, jez. Sosno. ♂: kVII, ♀: mVII, j: kIX. Nowy dla Mazur.

Theridion varians H. Augustów, jez. Hańcza, Karwica, Kurki, Piduń, jez. Sosno, Topiłówka. ♂: pVI-kVII, ♀: mVII-pVIII, j: pIV, kIX, mXII.

Ero furcata (VILL.). Piduń. pVIII — j.

Haplodrassus cognatus (WESTR.). Piduń. VI/VII — ♂. Nowy dla Mazur.

Haplodrassus dalmatensis (L.K.). Turtul. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.

Zelotes electus (C.L.K.). Karwica. mVII — ♀. Nowy dla Mazur.

Zelotes latreillei (SIM.). Topiłówka. pIV — ♂.

Zelotes petrensis (C.L.K.). Karwica. mVII — ♀. Nowy dla Mazur.

Zelotes praeficus (L.K.). Turtul. pVI — ♀. Nowy dla Mazur.

Zelotes subterraneus (C.L.K.). Karwica. mVII — ♂, ♀. Nowy dla Mazur.

Micaria silesiaca L.K. Karwica, Turtul. pVI — ♂, mVII — ♀. Nowy dla Mazur.

Micaria subopaca WESTR. Karwica. mVII — ♀, j. Nowy dla Mazur.

Phrurolithus festivus (C.L.K.). Góry Łubiańskie, Karwica, Krzywe, Turtul. ♂: pVI, ♀: pVI-mVII, j: pVI, kVIII. Nowy dla Mazur.

Cheiracanthium virescens (SUND.). Karwica. mVII — j. Nowy dla Mazur.

Clubiona frutetorum L.K. Piduń. pVIII — ♀. Nowy dla Mazur.

Clubiona lutescens WESTR. Janowo, Piduń. ♂: pVI, ♀: pVI, pVIII.

Clubiona pallidula (CL.). Piduń. pVI — ♀.

Clubiona phragmitis C.L.K. Piduń, Płaska. ♂: kVIII, ♀: pVI, kVIII-pX.

Euryclubiona stagnatilis (KULCZ.). Piduń. pVI — ♂.

Anyphaena accentuata (WLK.). Augustów, Piduń, jez. Sosno. ♀: kVII, j: pVIII, mXII.

Coriarachne depressa (C.L.K.). Augustów. mXII — j.

Diaea dorsata (F.). Piduń, jez. Sosno. ♀: pVI, j: pVI-pVIII.

Misumena vatia (CL.). Karwica, Lipa Tylna, Piduń. subad. ♀: kVIII, j: mVII-pVIII.

Oxyptila praticola (C.L.K.). Turtul. pVI — ♂.

Oxyptila trux (BL.). Krzywe. pVI — ♀, j.

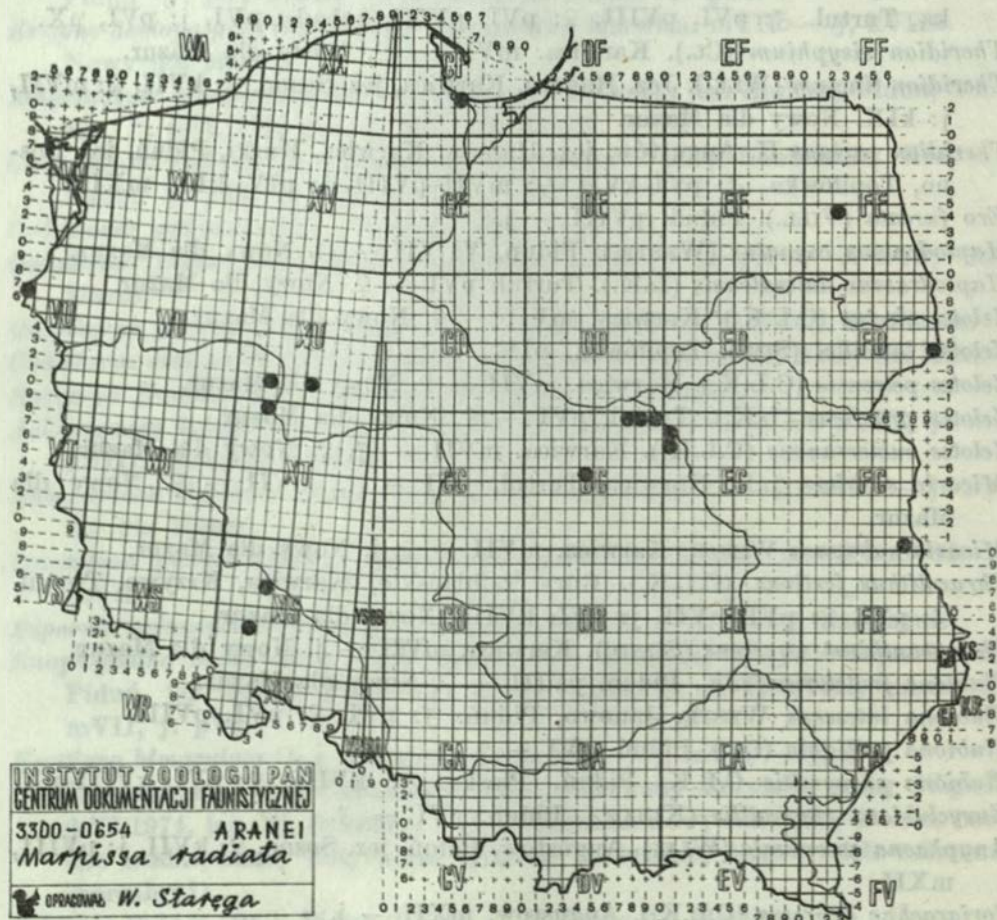
Xysticus cristatus (CL.). Augustów, Bachanowo, Boczki, jez. Hańcza, Piduń, jez. Sosno, Topiłówka. ♀: pVI, j: kIII-pIV, kVII-kIX, mXII

Xysticus erraticus (BL.). Płaska. pX — j. Nowy dla Mazur.

Xysticus kochi TH. Kurki, jez. Sosno. kVII — j, pVIII — subad. ♀. Nowy dla Mazur.

Xysticus luctuosus (BL.). Augustów, Karwica, Piduń, Płaska. j: mVII-pVIII, pX, mXII.

Xysticus ulmi (H.). Augustów, Boczki, Piduń, Topiłówka, Turtul. ♂, ♀: pVI, j: kIII-pIV, p-kVIII, mXII.

Rys. 2. Krajowe stanowiska *Marpissa radiata* (Gr. et OHL.).

- Philodromus aureolus* (CL.). Augustów, Czerwony Folwark, Góry Łubiańskie, jez. Hańcza, Karwica, Piduń, Płaska, jez. Sosno, Topiłówka. ♂: pVI, ♀: pVI-mVII, subad. ♀: pVI, j: pIV, pVI, kVII-pX, mXII.
- Philodromus collinus* C.L.K. Karwica, Piduń, Płaska. ♂: mVII-pVIII, ♀: mVII, pX, j: pX.
- Philodromus dispar* WLK. Jez. Sosno. kVII - j.
- Philodromus emarginatus* (SCHR.). Jez. Hańcza, Karwica, Płaska. j: mVII, kIX-pX.
- Philodromus fuscomarginatus* (D.G.). Karwica, jez. Sosno. j: m-kVII.
- Philodromus poecilus* (TH.). Karwica. mVII - subad. ♀. Nowy dla Mazur.
- Tibellus maritimus* (MGE.). Czerwony Folwark, Płaska. ♀: pVI, j: pVI, pX. Nowy dla Mazur.
- Tibellus oblongus* (WLK.). Karwica, Lipa Tylna, Piduń. ♂, ♀: pVI-mVII, j: pVI-kVIII.
- Ballus chalybeius* (WLK.). Jez. Sosno. kVII - j. Nowy dla Mazur.
- Dendryphantus rudis* (SUND.). Karwica. mVII - ♀.
- Euophrys frontalis* (WLK.). Karwica, Krzywe, Turtul. ♂: pVI-mVII, ♀: mVII, subad. ♀: pVI.
- Evarcha falcata* (CL.). Jez. Hańcza, Karwica. ♂: mVII, j: mVII, kIX.
- Heliophanus dubius* C.L.K. Karwica. mVII - ♂.
- Marpissa radiata* (GR. et OHL.). Piduń. pVIII - subad. ♂. Nowy dla Mazur. Krajowe stanowiska tego chyba borealnego gatunku pokazuje rys. 2.
- Salticus cingulatus* (PANZ.). Piduń. pVI - ♂.
- Salticus scenicus* (CL.). Bachanowo, Turtul. pVI - ♂, ♀.
- Sitticus caricis* (WESTR.). Czerwony Folwark. pVI - ♀. Nowy dla Mazur.
- Sitticus floricola* (C.L.K.). Czerwony Folwark, Piduń. ♂: pVI, kVIII, ♀: pVI.
- Sitticus pubescens* (F.). Turtul. pVI - ♂, ♀, j. Nowy dla Mazur.

*
*
*

Dzięki powyższej liście liczba gatunków znanych z Pojezierza Mazurskiego wzrosła o 89 i wynosi obecnie 214 gatunków pewnych i dwa — *Cybaeus tetricus* (C.L.K.) (MIKULSKA 1955) i „*Entelecara*” *frontalis* (OHLERT), których występowanie bądź stanowisko systematyczne są niepewne. W porównaniu z innymi regionami Polski stan poznania fauny pajaków Mazur jest jeszcze dość niski, ale nawet w tej chwili można wysnuć wniosek o pewnej odrębności fauny zwłaszcza północno-wschodniej części regionu, Suwalszczyzny, gdzie zaznaczają się silniejsze niż gdzie indziej w kraju wpływy elementu borealnego.

V. PAJĄKI Z PODLASIA

Podlasie zostało potraktowane w „Katalogu” jako dwa odrębne regiony, „Podlasie” i „Puszcza Białowieska”. Podział ten jest całkowicie sztuczny, gdyż

Puszcza Białowieska stanowi — wprawdzie duży i dobrze zachowany w stanie pierwotnym — kompleks leśny, leżący jednak w obrębie Podlasia. Dlatego też materiały zebrane w Białowieskim Parku Narodowym i innych partiach Puszczy omawiam tu razem z materiałami pochodzącymi z pozostałych części Podlasia wraz z Polesiem Lubelskim. Ze względów formalnych stwierdzenie „nowy dla Podlasia” odnosi się jednak tylko do Podlasia w sensie używanym w „Katalogu”; analogicznie zaznaczam osobno pierwsze znaleziska w Puszczy Białowieskiej.

W dotychczasowym piśmiennictwie można znaleźć wiadomości o występowaniu na całym Podlasiu 301 pewnych gatunków pajaków. Ta stosunkowo wysoka liczba jest wynikiem systematycznych badań prowadzonych w Puszczy Białowieskiej (KARPIŃSKI 1956) i na bagnach w dorzeczu Biebrzy (KAJAK 1960) oraz fragmentarycznych materiałów publikowanych uprzednio przeze mnie (STAREGA 1966, 1972, 1974, także „Katalog”).

Podobnie jak w innych częściach niniejszych „Materiałów” podaję poniżej wykaz miejscowości, z których pochodzą opracowane tu pajaki.

Woj. Białą Podlaska:

Hołowczyce koło Łosic, zabudowania, 28 VII 1959;

Mierzvice-Kolonie koło Łosic, różne środowiska i daty — w tekście „Mierzvice”.

Woj. Białystok:

Białowiecki Park Narodowy, różne daty i środowiska — w tekście „BPN”;

Białowieża, różne środowiska i daty;

nadl. Białowieża, oddz. 500, *Querceto-Piceeto-Pinetum*, ściółka, 9 VII 1960;

Białystok-Antoniuk, na chodniku ulicy, 28 VII 1972;

Białystok-Pietrasze, w mieszkaniu, 17 IV 1976; ols, w starych pniakach, różne daty;

nadl. Browśk (Puszcza Białowieska), oddz. 226, łąka nad rz. Hwoźna, 4 VII 1960;

Downiewo koło Białegostoku, ściany drewnianego domu w sadzie, 31 VII 1973;

Gródek koło Białegostoku, na chodniku ulicy, 31 VII 1973;

Kołodno koło Białegostoku, kępa krzaków wśród łąk nad rz. Płoska, 21 VIII 1972;

Królowy Most koło Białegostoku, różne środowiska i daty;

Mielnik koło Siemiatycz, różne środowiska i daty;

Oślowo koło Siemiatycz, łąka nad Bugiem, 27 VI 1959;

Pieszczaniki koło Białegostoku, las sosnowy z domieszką brzozy, 22 VIII 1972;

nadl. Zwierzyniec (Puszcza Białowieska), oddz. 397, 450, 451, 475, 498 i 499, różne środowiska i daty.

Woj. Chełm:

Okuninka koło Włodawy, brzeg Jez. Białego, 13 VII 1973 i 19–20 IX 1975.

Woj. Siedlce:

Grabianów koło Siedlec, różne środowiska, 1 i 5 VIII 1930;

rez. Jata koło Łukowa, 28 V 1951 i 25 VI 1953;

Kotuń koło Siedlec, młodnik sosnowy na wydmy, 23 IV 1962;

rez. Rudka Sanatoryjna koło Mrozów, wielogatunkowy las mieszany, 1 VI 1972 i 14 IX

1975 — w tekście „Mrozy”;

Siedlce, różne środowiska i daty;

Wólka Dolna koło Sokolowa Podl., las iglasty, 5 VI 1960;

Żdżar koło Siedlec, zarośla olehowe, 13 VII 1958;

Żdżary koło Łukowa, młode sosenki i brzożki, 14 V 1966.

Spis gatunków

- Amaurobius fenestralis* (STRÖM). BPN, Zwierzyniec. kV – j, pVII – subad. ♂, j.
- Dictyna arundinacea* (L.). Królowy Most, Mielnik, Mierzvice, Żdźary. ♂: mV, ♀: mV–mVII, subad. ♀: mIV, j: kVIII.
- Dictyna uncinata* TH. Żdźary. mV – ♂, ♀. Nowy dla Podlasia.
- Nigma flavescens* (WLK.). Kotuń. kIV – ♂. Nowy dla Podlasia.
- Segestria senoculata* (L.). BPN, Mierzvice. kV – subad. ♀, mVII – ♀, j. Nowy dla Podlasia.
- Agelena gracilens* C.L.K. Mielnik. mVII – j. Nowy dla Podlasia.
- Tegenaria atrica* C.L.K. Białystok-Pietrasze. mIV – ♀.
- Tegenaria domestica* (CL.). Białowieża, Królowy Most, Mierzvice. ♂: mVI–mVII, ♀: mVIII, j: mVIII. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Coelotes saxatilis* (BL.). BPN, Zwierzyniec. pVII – ♀, ♀*, subad. ♀, p/mVIII – ♀.
- Cicurina cicurea* (F.). Zwierzyniec. pVII – ♀.
- Argyroneta aquatica* (CL.). BPN, Białowieża, Okuninka. ♂: mIX, ♀: p/mVIII, j: p–mVIII.
- Arctosa leopardus* (SUND.). Okuninka, Żdźary. j: mV, mIX. Nowy dla Podlasia.
- Arctosa stigmosa* (TH.). Mierzvice. kVI – ♀. Nowy dla Podlasia.
- Hygrolycosa rubrofasciata* (OHL.). BPN. pVII – j.
- Pardosa agrestis* (WLK.). Mierzvice, Wólka Dolna. pVI – subad. ♀, kVII – ♀*. Nowy dla Podlasia.
- Pardosa amentata* (CL.). BPN, Mierzvice, Siedlce, Okuninka, Zwierzyniec. ♀: mVI–pVII, j: kIII, pVIII–mIX. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Pardosa lugubris* (WLK.). Mierzvice, Siedlce, Wólka Dolna, Żdźary. ♂: mV–mVI, ♀: p–mVI, ♀*: mVI, subad. ♀: pVI, j: kIV.
- Pardosa palustris* (L.). Królowy Most, Mierzvice, Siedlce. ♂: mVI–kVII, ♀: mVI–mVIII, ♀*: p/mVIII, j: kIV.
- Pardosa prativaga* (L.K.). Królowy Most, Mierzvice, Mrozy, Żdźary. ♂: mV–mVI, ♀*: pVIII.
- Pardosa pullata* (CL.). Browsk, Żdźary. mV – ♂, pVII – ♀.
- Pirata hygrophilus* TH. BPN, nadl. Białowieża, Białystok-Pietrasze, Żdźar. ♀: pVII, ♀*: pVII–pVIII, j: pIII, pVII, mX. Nowy dla Podlasia.
- Pirata piraticus* (CL.). BPN, Mierzvice, Okuninka, Żdźary. ♂: p/mVIII, ♀: kVII–mVIII, j: mV, pVIII–mIX. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Pirata piscatorius* (CL.). Mierzvice, Siedlce. ♀: kVI, j: mIV, mVI.
- Tarentula accentuata* (LATR.). Żdźary. mV – j. Nowy dla Podlasia.
- Tarentula pulverulenta* (CL.). BPN, Wólka Dolna, Żdźary. ♂, ♀: mV–pVI, ♀*: pVII, j: pVI. Nowy dla Podlasia.
- Trochosa spinipalpis* (F.P.-C.). Królowy Most, Żdźar. ♂: p/mVIII, ♀*: mVII–mVIII.

- Trochosa terricola* TH. BPN, Kotuń, Wólka Dolna. ♂: kIV-pVI, ♀: p/mVIII. Nowy dla Podlasia.
- Xerolycosa nemoralis* (WESTR.). Wólka Dolna. pVI — ♂.
- Pisaura mirabilis* (CL.). BPN, Grabianów, Jata, Królowy Most, Okuninka. ♂: kV, ♀: kV, mVIII, j: pVII-mIX. Nowy dla Podlasia.
- Dolomedes fimbriatus* (CL.). BPN, Królowy Most, Okuninka. ♀: pVIII, subad. ♀: p/mVIII, j: pVIII-mIX.
- Agalenatea redii* (SCOP.). Mierzvice. mIV — subad. ♀.
- Araneus alsine* (WLK.). Królowy Most, Kotuń, Mrozy, Zwierzyniec. ♂: mVII-mVIII, ♀: pVIII-mIX.
- Araneus angulatus* CL. Królowy Most, Mierzvice. ♂: kVI, ♀: kVI-mVIII.
- Araneus diadematus* CL. Hołowczyce, Kotuń, Królowy Most, Mierzvice, Mrozy, Okuninka, Żdżary. ♂: m-kVIII, ♀: mVIII-mIX, subad. ♀: mVIII, j: mV, m-kVII, mIX.
- Araneus marmoreus* CL. Królowy Most, Okuninka. ♀: pVIII-mIX.
- Araneus quadratus* CL. BPN, Grabianów, Kotuń, Królowy Most, Okuninka, ♂: p-kVIII, ♀: pVIII-mIX, j: p-mVIII.
- Araniella cucurbitina* (CL.). BPN, Browsk, Królowy Most, Mielnik, Mierzvice, Okuninka. ♂: mVI-mVII, ♀: mVI-pVIII, j: kV, mIX.
- Araniella displicata* (HTZ.). Okuninka. mIX — j. Nowy dla Podlasia.
- Araniella opisthographa* (KULCZ.). Mierzvice, Okuninka. mVI — ♂, mIX — j.
- Atea sturmi* (H.). BPN. kV — ♀, p/mVIII — j.
- Atea triguttata* (F.). BPN. kV — j. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Cyclosa conica* (PALL.). BPN, Królowy Most, Mierzvice, Mrozy. ♂: kV, ♀: kV-kVI, j: kV-mIX.
- Cyclosa oculata* (WLK.). Mrozy. mIX — j. Nowy dla Podlasia.
- Gibbaranea bituberculata* (WLK.). Mrozy. mIX — j. Nowy dla Podlasia.
- Hypsosinga heri* (H.). Mrozy, Okuninka, Żdżary. j: mV, mIX. Nowy dla Podlasia.
- Hypsosinga pygmaea* (SUND.). Żdżary. mV — j.
- Mangora acalypha* (WLK.). Mielnik, Okuninka, Żdżary. ♂: mV, ♀: mVII, j: mV, mIX.
- Nuctenea cornuta* (CL.). Grabianów, Mierzvice, Okuninka. ♂: mIX, ♀: kVI-mVII, mIX, j: mVI-mIX.
- Nuctenea izobola* (TH.). Mierzvice, Okuninka. kVII — ♂, ♀, mIX — ♀, j.
- Nuctenea patagiata* (CL.). Grabianów, Kotuń, Mierzvice, Mrozy, Okuninka. ♂: kV-mIX, ♀: kIV-kVI, mIX, j: kV, mIX.
- Nuctenea umbratica* (CL.). Królowy Most, Mierzvice. pVIII — ♀, kVIII — j.
- Singa hamata* (CL.). Mrozy, Okuninka. mIX — subad. ♀, j.
- Zilla diodia* (WLK.). Mierzvice. mVI — ♀.
- Zygiella stroemi* (TH.). Białowieża, Okuninka. ♀: kV, mVII. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.

- Meta mengei* (BL.). BPN, Żdźdźary. ♂: m-kV, ♀: kV. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Meta merianae* (SCOP.). BPN. kV — ♂.
- Meta segmentata* (CL.). BPN, Grabianów, Mrozy, Okuninka, Siedlce. ♂, ♀: mIX, j: kV, pVIII-mIX.
- Tetragnatha dearmata* TH. Grabianów, Mierzvice. ♂: mVI, pVIII, ♀: pVIII. Nowy dla Podlasia.
- Tetragnatha extensa* (L.). Grabianów, Mierzvice, Okuninka, Żdźdźary. ♂, ♀: pVIII, j: mV-mIX.
- Tetragnatha montana* SEM. BPN, Browsk, Mierzvice. ♂: mVI-mVII, ♀: m-kVI, j: kV.
- Tetragnatha obtusa* C.L.K. Grabianów, Kotuń. kIV — ♀, pVIII — j.
- Tetragnatha pinicola* L.K. BPN, Grabianów, Mierzvice, Mrozy, Wólka Dolna. ♂: kVI, ♀: pVIII, j: kV-pVI, mIX.
- Pachygnatha clercki* SUND. BPN, Białystok-Pietrasze, Królowy Most, Mielnik, Mrozy, Okuninka, Siedlce. ♂: kI, pVIII-mIX, ♀: kIII, mVII-mIX, j: p-mVIII.
- Pachygnatha degeeri* SUND. Królowy Most, Mierzvice, Okuninka, Ostowo, Żdźdźary. ♂: kVII-mIX, ♀: mV-mIX, j: kVIII.
- Pachygnatha listeri* SUND. BPN, Królowy Most. kV — ♂, ♀, kVII — j.
- Agyneta affinis* (KULCZ.). Królowy Most. p/mVIII — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Agyneta rurestris* (C.L.K.). Białystok-Antoniuk, Królowy Most, Mielnik. ♂, ♀: mVII-mVIII.
- Agyneta tenera* (MGE.). Królowy Most. p/mVIII — ♀.
- Bathypantes gracilis* (BL.). Królowy Most. p/mVIII — ♀.
- Bathypantes nigrinus* (WESTR.). BPN, Białystok-Pietrasze. ♂, ♀: pIII, kV. Nowy dla Podlasia.
- Donacochara speciosa* (TH.). Okuninka. mIX — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Drapetisca socialis* (SUND.). BPN, Downiewo, Mierzvice. j: kVI-kVII. Nowy dla Podlasia.
- Lepthyphantes mengei* KULCZ. Downiewo. kVII — ♂. Nowy dla Podlasia.
- Lepthyphantes tenebricola* (WID.). Królowy Most. kVIII — ♀ (interseks). Nowy dla Podlasia.
- Linyphia hortensis* SUND. BPN. kV — ♂, ♀.
- Linyphia triangularis* (CL.). Grabianów, Królowy Most, Mielnik, Mierzvice, Mrozy, Okuninka, Siedlce. ♂: pVIII, ♀: pVIII-mIX, j: kVI-pVIII.
- Microlinyphia pusilla* (SUND.). Królowy Most. kVII — subad. ♀.
- Neriene clathrata* (SUND.). Królowy Most, Mielnik, Siedlce. subad. ♀: mVIII, j: kIII, kVIII.
- Neriene emphana* (WŁK.). BPN, Mielnik. mVII — j, p/mVIII — ♀.
- Neriene montana* (CL.). BPN. kV — ♂, ♀, mX — j.
- Neriene peltata* (WID.). BPN. kV — ♂, ♀.

- Nerienne radiata* (WLK.). BPN, Królowy Most. ♀: pVII, kVIII. Nowy dla Podlasia.
- Porrhomma pygmaeum* (BL.). BPN. kV — ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Stemonyphantes lineatus* (L.). Królowy Most, Mrozy. pVI — j, pVIII — subad. ♀.
- Tapinopa longidens* (WID.). Królowy Most. kVIII — ♀.
- Ceratinella brevis* (WID.). BPN. mVI — ♂.
- Dicymbium nigrum* (BL.). Mrozy. pVI — ♀.
- Hypomma cornutum* (BL.). BPN. kV — ♂, ♀.
- Mioxena blanda* (SIM.). Królowy Most. kVIII — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Trematocephalus cristatus* (WID.). BPN. kV — ♂, subad. ♀.
- Walckenaeria acuminata* BL. Królowy Most. kVIII — subad. ♂. Nowy dla Podlasia.
- Walckenaeria vigilax* (BL.). Okuninka. mIX — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Diplocephalus picinus* (BL.). BPN. mVI — ♂, ♀.
- Erigone atra* BL. Białystok-Antoniuk, BPN, Królowy Most. ♂: kVII-mVIII, ♀: p-mVIII.
- Erigone dentipalpis* (WID.). Królowy Most. ♂: kVII-mVIII.
- Erigonidium graminicola* (SUND.). BPN, Mierzvice, Mrozy. ♂: mIX, ♀: kVI-mVIII.
- Gongylidium rufipes* (L.). BPN, Okuninka. mVI — ♀, mIX — subad. Nowy dla Podlasia.
- Oedothorax retusus* (WESTR.). Gródek, Mielnik. ♂: kVII, ♀: mVII.
- Troxochrus nasutus* SCHKL. BPN. kV — ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej, znany w Polsce dotychczas tylko z Bieszczadów (STARĘGA 1972) i Beskidu Śląskiego (STARĘGA 1974).
- Achaearana lunata* (CL.). Królowy Most, Mierzvice. ♀: kVI-pVIII.
- Achaearana simulans* (TH.). Mrozy. pVI — j.
- Achaearana tepidariorum* (C.L.K.). Downiewo. kVII — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Crustulina guttata* (WID.). Królowy Most. kVIII — ♀.
- Enoplognatha ovata* (CL.). BPN, Królowy Most, Mielnik, Mierzvice, Mrozy, Zwierzyniec. ♂: kVI-pVII, ♀: pVII-pVIII, j: kV-pVI.
- Neottiura bimaculata* (L.). Grabianów, Królowy Most, Mielnik, Mrozy. ♀: mVII-mVIII, j: pVI.
- Robertus arundineti* (O.P.-C.). BPN. kV — ♂.
- Steatoda bipunctata* (L.). Mierzvice, Siedlce. ♂: kVII-kVIII, ♀: pV, kVIII.
- Steatoda castanea* (CL.). Królowy Most, Mierzvice, Siedlce. ♂: mVIII, ♀: mVI-kVIII, j: mVI-kVII.
- Theridion mystaceum* L.K. Białowieża, Mrozy. kV — ♂, mIX — j. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Theridion pallens* BL. BPN. kV — ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Theridion pictum* (WLK.). Grabianów, Mierzvice. kVI — ♀, pVIII — j.
- Theridion sisyphium* (CL.). Jata, Mierzvice. kVI — ♀, kVII — ♀*.
- Theridion tinctum* (WLK.). Grabianów, Mierzvice, Mrozy. ♀: kVII-mIX, j: pVIII.

- Theridion varians* H. Downiewo, Mierzvice, Mrozy, Okuninka, Żdźzary. ♀: kVI-kVII, j: mV, mIX.
- Scotophaeus quadripunctatus* (L.). Mierzvice. mVI — ♀.
- Zelotes lutetianus* (L.K.). Okuninka. mVII — ♂. Nowy dla Podlasia.
- Zelotes serotinus* (L.K.). Kotuń. kIV — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Micaria pulicaria* (SUND.). Królowy Most, Mierzvice. kV — ♂, kVII — ♀.
- Micaria subopaca* WESTR. Białowieża, Królowy Most. kV — ♂, kVIII — subad. ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Clubiona germanica* TH. Okuninka. mIX — ♂, ♀. Nowy dla Podlasia.
- Clubiona lutescens* WESTR. Żdźzary. mV — ♂, ♀. Nowy dla Podlasia.
- Clubiona phragmitis* C.L.K. Okuninka. mIX — ♂, ♀. Nowy dla Podlasia.
- Clubiona terrestris* WESTR. Królowy Most, Mrozy. pVI — ♀, pVIII — ♂.
- Euryclubiona reclusa* (O.P.-C.). Wólka Dolna. pVI — ♀. Nowy dla Podlasia.
- Euryclubiona stagnatilis* (KULCZ.). Okuninka. mIX — ♀.
- Microclubiona trivialis* (C.L.K.). Okuninka. mIX — ♀.
- Diaea dorsata* (F.). BPN, Żdźzary. ♂: kV, j: mV-pVII.
- Misumena vatia* (CL.). Białowieża, Królowy Most, Mrozy, Zwierzyniec. ♀: kV-pVII, j: kVIII-mIX.
- Misumenops tricuspitatus* (F.). Mrozy, Okuninka, Żdźzary. mV — ♀, mIX — ♂.
- Oxyptila brevipes* (H.). BPN, nadl. Białowieża. pVII — j.
- Oxyptila praticola* (C.L.K.). BPN, Okuninka. kV — ♂, ♀, mIX — ♂. Nowy dla Podlasia.
- Oxyptila trux* (BL.). BPN. mX — ♀, j.
- Xysticus bifasciatus* C.L.K. Białowieża. mVIII — ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
- Xysticus cristatus* (CL.). BPN, Grabianów, Kotuń, Królowy Most, Mielnik, Mierzvice, Mrozy, Zwierzyniec, Żdźzary. ♀: kIV-mX, j: mV, kVII-mIX.
- Xysticus erraticus* (BL.). Mielnik, Zwierzyniec. ♀: p-mVII. Nowy dla Podlasia i Puszczy Białowieskiej.
- Xysticus kochi* TH. Grabianów. pVIII — j.
- Xysticus luctuosus* (BL.). BPN, Zwierzyniec. kV — j, pVII — ♀.
- Xysticus ulmi* (H.). BPN, Grabianów, Królowy Most, Okuninka, Zwierzyniec, Żdźzary. ♂: kV, ♀: mV-pVII, j: pVIII-mIX.
- Philodromus aureolus* (CL.). Grabianów, Mielnik, Mierzvice, Mrozy, Okuninka, Żdźzary. ♂: mVI, ♀: mVI-pVIII, ♀*: kVII, j: mV-mVI, pVIII-mIX.
- Philodromus emarginatus* (SCHR.). Grabianów, Królowy Most, Mrozy. ♀: mVIII, j: pVIII-mIX.
- Thanatus formicinus* (CL.). Królowy Most. pVIII — j, mVIII — subad. ♀.
- Tibellus maritimus* (MGE.). Grabianów, Okuninka. pVIII — j, mIX — ♀.
- Tibellus oblongus* (WLK.). Królowy Most, Mielnik, Mrozy, Zwierzyniec. ♀: pVII, j: mVII-mIX.
- Bianor aurocinctus* (OHL.). Królowy Most. pVIII — ♀.
- Dendryphantès rudis* (SUND.). Grabianów, Mrozy. pVIII — ♀, j, mIX — ♂, j.

- Euophrys erratica* (WLK.). BPN. kV — ♂, ♀. Nowy dla Puszczy Białowieskiej.
Euophrys frontalis (WLK.). Królowy Most. pVIII — ♂.
Evarcha arcuata (CL.). Jata, Królowy Most, Mierzvice, Mrozy. ♂: kVIII, ♀: kVI, kVIII, j: kVI, kVIII–mIX.
Evarcha falcata (CL.). Grabianów, Królowy Most, Pieszezaniki. pVIII — subad. ♂, j, kVIII — ♂.
Evarcha laetabunda (C.L.K.). Królowy Most. pVIII — ♀. Nowy dla Podlasia.
Heliophanus auratus C.L.K. Królowy Most. pVIII — ♂, ♀.
Marpissa radiata (GR. et OHL.). Okuninka. mIX — ♂, subad. ♀, j.
Neon reticulatus (BL.). Królowy Most. kVIII — j. Nowy dla Podlasia.
Phlegra fasciata (H.). Królowy Most, Mielnik. mVII — j, pVIII — ♂, ♀.
Sitticus floricola (C.L.K.). Grabianów, Królowy Most, Okuninka. ♂: pVIII–mIX, ♀: pVIII.
Sitticus terebratus (CL.). Mierzvice. kVII — ♀.

*
*
*

Omówione materiały zwiększają liczbę gatunków znanych z Podlasia jako całości o 27. Łącznie wykazano stąd 328 gatunków pewnych oraz 8 wymagających sprawdzenia: *Lepthyphantes annulatus* (KULCZ.), *L. fragilis* (TH.), *Pelecopsis hortensia* (L.K.), *Diplocephalus fallaciosus* (BERTK.), *Erigone remota* L.K., *Clubiona subalba* Bös., *Oxyptila rubicunda* Bös. i *Synageles hilarulus* (C.L.K.) — wszystkie z Puszczy Białowieskiej (KARPIŃSKI 1956).

VI. PAJĄKI Z WYŻYNY MAŁOPOLSKIEJ

Wyżyna Małopolska — podobnie jak Podlasie — została w „Katalogu” potraktowana jako dwie krainy — wydzielono z niej Góry Świętokrzyskie. Wykazano stąd dotychczas 282 pewne gatunki pajaków, których większość pochodziła właśnie z Gór Świętokrzyskich (SANOCKA-WOŁOSZYN 1964, PIŁAWSKI 1966 — ta ostatnia praca została pominięta w „Katalogu”), dane o pozostałych częściach Wyżyny są bardzo fragmentaryczne i rozproszone po publikacjach różnych autorów; nieco więcej wiadomości zawierają prace BURZYŃSKIEGO (1965) i moje (STARĘGA 1972, 1974) oraz „Katalog”.

W niniejszym spisie omawiam razem materiały z całej Wyżyny Małopolskiej, nie wyodrębniając Gór Świętokrzyskich jako osobnej krainy, uwzględniam też próbki z południowej części Niziny Mazowieckiej (Inowłódz, Sewerynow, Winiary) oraz z północno-zachodniej części Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (Potok Złoty) — ze względu na bardzo słaby stopień poznania fauny tych okolic. W przypadku pierwszych znalezisk („nowy dla ...”) krainy ujmowane są tak jak w „Katalogu”.

Poniżej podaję wykaz miejscowości skąd pochodziły opracowane materiały.

Woj. Częstochowa:

- Borzykówka koło Koniecpola, brzeg stawu rybnego, 18 VIII 1925;
 Potok Złoty koło Częstochowy, skały wapienne w lesie bukowo-grabowym, bez daty;
 jask. Zatkany Tunel, bez daty; jask. Zatkana, miejsce słabo oświetlone, bez daty.

Woj. Kielce:

- rez. Biała Góra koło Miechowa, bez daty;
 Bogucice koło Pińczowa, las mieszany, ściółka, 9 X 1954; w stodole, 18 i 21 VI 1958;
 miedza i droga wśród pól, 18 i 19 VI 1958;
 Brzegi koło Jędrzejowa, olchy na brzegu Nidy, 24 VI 1969;
 Bukowa Góra w Paśmie Klonowskim Gór Świętokrzyskich, 360–400 m npm, prastary las bukowo-jodłowy, 14 VIII 1919;
 Caców koło Jędrzejowa, kępa starych sosen na skraju młodnika sosnowego, 25–31 VII 1969;
 Chotel Czerwony koło Buska-Zdroju, rezerwat stepowy, 20 VI 1958 i 4 VIII 1964;
 rez. Grabowiec koło Pińczowa, skraj lasu i polanki, gałęzie drzew i krzewów, jałowce i runo, 11 VIII 1954 i 18–19 VI 1958;
 Krzyżanowice koło Pińczowa, wzgórze kserotermiczne oraz inne środowiska, różne daty;
 dolina Lubrzanki między Klonowem a Brzezinkami (Góry Świętokrzyskie), około 310 m npm, wilgotny las liściasty, 28 VIII 1919;
 Łysa Góra w Górach Świętokrzyskich, 6 VII 1918;
 Mąchoce-Ameliówka koło Kielc, 19–28 IV 1916;
 Mąchoce Kapitulne koło Kielc, dolina Lubrzanki, 270–280 m npm, VII–VIII 1919 (w tekście „Mąchoce”);
 Miechów, wśród wietrzejących pokładów gipsu, 6 IX 1919;
 Młodzawy koło Pińczowa, las Dębina: dęby, lipy, leszczyna — w ściółce, 4 VIII 1964;
 Mniszek koło Jędrzejowa, polana w borze sosnowym: brzozy, sosenki, płaty łochyńni, *Sphagnum* i inne mchy, 23 VI 1969;
 Niziny koło Szydłowa, bór sosnowy na piaskach, 21–22 VI 1958;
 Ostrowiec Świętokrzyski, różne środowiska i daty;
 Ostrowiec-Gutwin, las mieszany — pod korą dębów, 7 XI 1976; łęg nad stawem, 30 VI 1974;
 Pęczelice koło Buska-Zdroju, pole lucerny, 10 V 1972;
 las Rzeczki koło Ostrowca Świętokrzyskiego, wilgotny bór sosnowy, 29 VII 1974 i 29 IX 1974;
 Skała Leszczyńska koło Kielc, skałki wapienia dewońskiego, 28–29 VIII 1919;
 Sobków koło Jędrzejowa, młodnik sosnowy na piasku oraz zabudowania, 24 VI 1969;
 Stara Słupia koło Ostrowca Świętokrzyskiego, ols, pod korą drzew, 8 XI 1976;
 Szczerbaków koło Wislicy, przy słonym źródle, 20 VI 1958;
 Szewna koło Ostrowca Świętokrzyskiego, zbocze lessowe o wystawie południowej, 1 XI 1974;
 Święta Katarzyna koło Kielc, las świerkowy, 27 IV 1975;
 Święty Krzyż w Górach Świętokrzyskich, okolice klasztoru, różne środowiska i daty;
 rez. Winiary Zagojskie koło Pińczowa, na roślinach i gołej ziemi, 20 VI 1958.

Woj. Łódź:

- Łódź-Polesie, Park Ludowy (dawn. Park Unii), las mieszany, pod pniami i w ściółce, 19 i 22 IV 1930.

Woj. Piotrków Trybunalski:

- Bobry koło Radomska, łąka nad Wartą, 10 V 1964;
 góra Chelmo koło Radomska, skałki piaskowcowe w lesie bukowo-dębowym, 21 VII 1925;

Dziwle koło Piotrkowa, 1-15 VII;
 Gomunice koło Radomska, różne środowiska, przeważnie bez dat;
 Inowłódz koło Tomaszowa Mazowieckiego, trawiasty stok o południowej wystawie, pod kamieniami, 1 IV 1973;
 Kodrąb koło Radomska, kamieniołom wapienia jurajskiego, 3 VIII 1917;
 Piaskowizna koło Radomska, nad Widawką, V-VIII 1917;
 Żarki koło Radomska, spróchniałe pniaki na łące nad stawem, 17 VI 1917.

Woj. Radom:

Dąbrówka Nagórna koło Radomia, 7 IX 1919;
 Ilża, góra zamkowa, suchy, nasłoneczniony stok południowy, skałki wapienne, kamienie, trawa, 12 VI 1976;
 Sewerynów koło Kozienic, las mieszany, 6 VII 1956;
 Smogorzów koło Przysuchy, stawy rybne, 10 VIII 1945;
 Winiary koło Warki, porośnięta wikliną piaszczysta plaża nad Pilicą, 5 X 1958;
 Wojsławice koło Radomia, bór sosnowy na wydmie, 11 VIII 1968.

Woj. Tarnobrzeg:

Dwikozy koło Sandomierza, dawny kamieniołom: piaskowiec i less, bardzo sucho, 10 VI 1976;
 Góry Pieprzowe koło Sandomierza, ścianki łupku i lessu o południowej wystawie, 11 VI 1976;
 Góry Wysokie koło Sandomierza, brzeg wąwozu, 21 IX 1957;
 Kichary Nowe koło Sandomierza, kserotermiczne pastwisko oraz nasłonecznione ścianki lessowe, 10 VI 1976;
 Kozłówek koło Opatowa, suchy las ekologiczny, w trawie, 2 VIII 1971;
 Linów koło Opatowa, bór sosnowy na wapiennych wzgórzach nad Wisłą, 27 X 1974;
 Opatów, w mieszkaniu, 12 VII 1919;
 Sandomierz, cmentarz, 6 VII 1919; wąwozy lessowe na północ od miasta, 14 IX 1968;
 Słupca koło Sandomierza, Dziewicza Góra, kserotermiczne zbocze lessowe, 10 VI 1976.

Spis gatunków

- Eresus niger* (PET.). Góry Wysokie. kIX — ♂.
Amaurobius fenestralis (STRÖM). Bukowa Góra, Łysa Góra, Święty Krzyż, Potok Złoty. ♂: pXI, ♀: mVIII, pXI, j: pVII-pXI.
Argenna subnigra (O.P.-C.). Dwikozy. pVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
Dictyna arundinacea (L.). Chotel Czerwony, Dąbrówka Nagórna, Dwikozy, Gomunice, Góry Pieprzowe, Grabowiec, Kichary Nowe, Pęczelice, Piaskowizna, Rzeczeki, Słupca. ♂: pV, ♀: p-mVI, j: pVIII-kIX.
Dictyna pusilla TH. Dziwle, Kodrąb. j: pVII-pVIII.
Dictyna uncinata TH. Caców, Dwikozy, Gomunice, Ilża, Kichary Nowe, Słupca. ♂: p-mVI, ♀: pVI-kVII.
Nigma flavescens (WLK.). Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
Hyptiotes paradoxus (C.L.K.). Gomunice. VIII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
Pholcus opilionoides (SCHR.). Sobków. kVI — ♀.

- Harpactea hombergi* (SCOP.). Potok Złoty.
- Harpactea rubicunda* (C.L.K.). Bogucice. kVI — ♀.
- Segestria senoculata* (L.). Bukowa Góra, Caców, Łysa Góra, Święty Krzyż. ♀: mVIII, pXI, j: pVII–mVIII, pXI.
- Zodarion germanicum* (C.L.K.). Potok Złoty.
- Agelena gracilens* C.L.K. Piaskowizna. j: VI–VIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Agelena labyrinthica* (CL.). Caców, Gomunice, Małocice, Mniszek, Ostrowiec, Słupca. ♀: mVII–VIII, j: mV–VIII.
- Histopona torpida* (C.L.K.). Potok Złoty.
- Tegenaria agrestis* (WLK.). Dwikozy. pVI — j.
- Tegenaria domestica* (CL.). Dziwle, Gomunice, Opatów, Ostrowiec. ♂: kIX, ♀: p–mVII, j: p/mVII.
- Tegenaria ferruginea* (PANZ.). Ostrowiec. mIII — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Coelotes inermis* (L.K.). Bukowa Góra, Łódź-Polesie, Święty Krzyż. ♀: mIV, mVIII, mXI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Coelotes saxatilis* (BL.). Bukowa Góra, Łysa Góra, Potok Złoty, Święty Krzyż. ♀: pVII–mVIII, mXI, j: mVIII.
- Cybaeus angustiarum* L.K. Bukowa Góra, Święty Krzyż. ♂: mVIII, ♀: mVIII–mIX.
- Cicurina cicurea* (F.). Gomunice, Święta Katarzyna, Święty Krzyż. ♀: kIV, pXI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Hahnia pusilla* C.L.K. Hża. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Cryphoea silvicola* (C.L.K.). Łysa Góra. pVII — ♀.
- Argyroneta aquatica* (CL.). Krzyżanowice, Smogorzów. pVIII — ♂, mIX — j.
- Arctosa cinerea* (F.). Winiary. pX — ♀.
- Arctosa perita* (LATR.). Krzyżanowice. mIX — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Aulonia albimana* (WLK.). Góry Pieprzowe, Kichary Nowe, Krzyżanowice, Linów. ♂: pVI, subad. ♂: kX, ♀: mVI, j: mX.
- Pardosa agrestis* (WESTR.). Bogucice, Chotel Czerwony, Dwikozy, Gomunice, Góry Pieprzowe, Grabowiec, Hża, Kichary Nowe, Szczerbaków, Winiary Zagojskie. ♂: p–mVI, VIII, ♀: p–mVI, ♀*: pVI–pVIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pardosa agricola* (TH.). Bogucice, Grabowiec. mVI — ♀, ♀*. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pardosa amentata* (CL.). Dwikozy, Gomunice, Hża, Krzyżanowice, Miechów, Ostrowiec, Piaskowizna, Stara Słupia, Szczerbaków, Szewna, Święty Krzyż, Żarki. ♂: mVI, ♀: p–mVI, ♀*: mVI, j: mII–kIII, p/mIX–pXI.
- Pardosa bifasciata* (C.L.K.). Kichary Nowe. pVI — ♂, ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pardosa lugubris* (WLK.). Dwikozy, Gomunice, Góry Pieprzowe, Grabowiec,

- Krzyżanowice, Mąchocice, Młodzawy, Piaskowizna, Ostrowiec, Rzeczeki, Sandomierz. ♂: mVI-pVII, ♀: pVI-pVIII, kIX, ♀*: mVI-pVIII, j: VII-VIII, mX.
- Pardosa monticola* (CL.). Kichary Nowe, Kodrąb, Krzyżanowice. ♂: pVI, ♀: mVI, pVIII, ♀*: mVI.
- Pardosa palustris* (L.). Bogucice, Góry Pieprzowe, Kichary Nowe, Krzyżanowice. ♂: mVI, ♀: p-mVI, ♀*: mVI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pardosa pullata* (CL.). Łysa Góra, Mniszek, Piaskowizna. kVI - ♀*, pVII - ♂, ♀.
- Pirata hygrophilus* TH. Gomunice, Ostrowiec-Gutwin. kVI - ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pirata latitans* (BL.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Pirata piraticus* (CL.). Piaskowizna. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tarentula accentuata* (LATR.). Gomunice, Piaskowizna. VIII - j.
- Tarentula aculeata* (CL.). Rzeczeki. kIX - j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tarentula cuneata* (CL.). Kodrąb. pVIII - j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tarentula pulverulenta* (CL.). Gomunice, Góry Pieprzowe, Ostrowiec, Rzeczeki. ♂: mVI, ♀: mV, j: VIII-kIX. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tarentula schmidti* (H.). Gomunice, Krzyżanowice. mVI - j, VIII - ♂.
- Trochosa robusta* (SIM.). Hża. mVI - j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Trochosa ruricola* (D.G.). Chełmo, Dziwle, Mąchocice. ♀: p/mVII, j: kVII-VIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej i Gór Świętokrzyskich.
- Trochosa spinipalpis* (F.P.-C.). Piaskowizna, Żarki. mVI - ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Trochosa terricola* TH. Gomunice, Ostrowiec, Piaskowizna, Potok Złoty, Rzeczeki, Skała Leszczyńska. ♂: mIII, kVIII, ♀: kVIII, j: kVIII-kIX. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Xerolycosa miniata* (C.L.K.). Bogucice, Dwikozy, Góry Pieprzowe, Grabowiec, Krzyżanowice, Słupcza. pVI - ♂, subad. ♂, mVI - ♂, subad. ♂, ♀.
- Xerolycosa nemoralis* (WESTR.). Caców, Gomunice, Krzyżanowice, Rzeczeki, Skała Leszczyńska. ♂, ♀: kVII-kVIII, j: kIX-mX.
- Pisaura mirabilis* (CL.). Góry Pieprzowe, Grabowiec, Mniszek. ♀: m-kVI, j: mVI.
- Dolomedes fimbriatus* (CL.). Dol. Lubrzanki, Gomunice, Mniszek. kVI - j, kVIII - ♀.
- Zora nemoralis* (BL.). Młodzawy. pVIII - ♀, j.
- Zora spinimana* (SUND.). Bobry, Mniszek. ♀: pV-kVI.
- Oxyopes ramosus* (MART. et GOEZE). Mniszek. kVI - ♀.
- Agalenatea redii* (SCOP.). Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Kodrąb, Piaskowizna. j: pVIII-pIX.
- Araneus angulatus* CL. Mąchocice, Mniszek. kVI - ♂, ♀, VII/VIII - ♀.
- Araneus diadematus* CL. Dąbrówka Nagórna, Dziwle, Gomunice, dol. Lubrzanki, Mąchocice, Ostrowiec, Rzeczeki, Smogorzów. ♂: kVIII, ♀: kVII-kIX, j: p/mVII-VIII.

- Araneus marmoreus* CL. Gomunice, Smogorzów. ♀: pVIII-mX, j: VIII.
- Araneus quadratus* CL. Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Grabowiec, Piaskowizna.
♂: mVIII-pIX, ♀: VIII-pIX, j: VIII-pIX.
- Araniella cucurbitina* (CL.). Bogucice, Bukowa Góra, Dąbrówka Nagórna, Dziwile, Mąchocice, Ostrowiec-Gutwin, Piaskowizna, Słupca. ♀: kVI-pIX, j: pVI, mVIII.
- Araniella opisthographa* (KULCZ.). Dziwile, Grabowiec, Ostrowiec. ♀: mVI-p/mVII, j: mV.
- Cyclosa conica* (PALL.). Bogucice, Caców, Dziwile, Gomunice, Grabowiec, Mąchocice-Ameliówka, Rzeczeki. ♂: mVI, ♀: p-kVII, j: m/kIV, p/mVII, kIX-pX.
- Cyclosa oculata* (WLK.). Piaskowizna. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Gibbaranea bituberculata* (WLK.). Gomunice, Sewerynow. pVII — ♀, mX — subad. ♀.
- Hyposinga heri* (H.). Dąbrówka Nagórna, Ostrowiec-Gutwin. kVI — ♀, pIX — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Hyposinga pygmaea* (SUND.). Chotel Czerwony, Dąbrówka Nagórna, Mniszek, Winiary Zagojskie. ♂: kVI, ♀: mVI, j: pIX.
- Mangora acalypha* (WLK.). Chotel Czerwony, Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Kichary Nowe, Mniszek, Ostrowiec. ♀: p-kVI, j: mV, pIX.
- Nuctenea cornuta* (CL.). Gomunice, Żarki. mVI — ♀.
- Nuctenea izobola* (TH.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Nuctenea patagiata* (CL.). Brzegi, Caców, Dziwile, Gomunice, Mąchocice, Piaskowizna, Rzeczeki, Skala Leszczyńska. ♂: kVI-kVII, ♀: kVI-kIX, j: kVI-kVIII.
- Nuctenea silvicultrix* (C.L.K.). Dol. Lubrzanki. kVIII — ♀.
- Nuctenea umbratica* (CL.). Gomunice, Ostrowiec. mII — j.
- Singa hamata* (CL.). Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Krzyżanowice, Mniszek. ♀: kVI, j: pIX-mX.
- Zilla diodia* (WLK.). Dziwile, Ostrowiec-Gutwin. j: p/mVII, pXI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Zygiella atrica* (C.L.K.). Dziwile, Gomunice. p/mVII — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Zygiella stroemi* (TH.). Caców, Ostrowiec. mII — ♂, ♀, kVII — ♀.
- Meta menardi* (LATR.). Potok Złoty.
- Meta mengei* (BL.). Grabowiec, Łysa Góra. mVI — ♂, pVII — ♀.
- Meta merianae* (SCOP.). Święty Krzyż. mVIII — ♀, j.
- Meta segmentata* (CL.). Dąbrówka Nagórna, Dziwile, Gomunice, Mąchocice, Ostrowiec-Gutwin, Piaskowizna, Potok Złoty, Rzeczeki. ♂: kVII, kIX-pXI, ♀: VIII-pXI, j: p/mVII-VIII.
- Tetragnatha extensa* (L.). Borzykówka, Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Mąchocice, Sandomierz, Żarki. ♂: mVI, mVIII, ♀: pVII-mVIII, j: mVI-pIX.
- Tetragnatha montana* SEM. Mąchocice, Ostrowiec-Gutwin, Piaskowizna. ♀: kVI, VII/VIII.

- Tetragnatha nigrita* LENDL. Małocice, Ostrowiec-Gutwin. kVI — ♂, VII/VIII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tetragnatha obtusa* C.L.K. Piaskowizna. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tetragnatha pinicola* L.K. Dziwle. p/mVII — ♀.
- Pachygnatha clercki* SUND. Caców, Chełmo, Gomunice, Kodrąb, Krzyżanowice, Małocice, Piaskowizna, Żarki. ♂: VII/VIII—mX, ♀: kVII, j: mVI—kVII.
- Pachygnatha degeeri* SUND. Ilża, Inowłódz, Kodrąb, Małocice, Piaskowizna. ♂: pIV, mVI—pVIII, ♀: pIV, VII/VIII, j: VII/VIII.
- Pachygnatha listeri* SUND. Gomunice, Łódź-Polesie. ♀: kIV, mX. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Agyneta innotabilis* (O.P.-C.). Ostrowiec-Gutwin. pXI — subad. ♀.
- Agyneta rurestris* (C.L.K.). Caców, Dwikozy, Dziwle, Kozłówek, Małocice. ♂: kVII, ♀: p/mVII—pVIII, subad. ♀: pVI.
- Bathypantes gracilis* (BL.). Słupca. pVI — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Bathypantes nigrinus* (WESTR.). Ostrowiec. kIII — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Centromerita bicolor* (BL.). Dąbrówka Nagórna, Sandomierz. pIX — ♂, mIX — ♀.
- Centromerus arcanus* (O.P.-C.). Caców. kVII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Centromerus sylvaticus* (BL.). Sandomierz, Święty Krzyż. ♂: mIX, ♀: mIX—kX. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Diplostyla concolor* (WID.). Ilża, Ostrowiec. kIII — ♀, mVI — ♂, ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Drapetisca socialis* (SUND.). Dziwle, Święty Krzyż. p/mVII — j, pXI — ♀.
- Lepthyphantes alacris* (BL.). Święta Katarzyna, Święty Krzyż. kIV — ♀, kVII — ♂.
- Lepthyphantes leprosus* (OHL.). Gomunice, Potok Złoty, Święty Krzyż. mVIII — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Lepthyphantes mengei* KULCZ. Potok Złoty.
- Lepthyphantes minutus* (BL.). Szewna. pXI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Lepthyphantes nodifer* SIM. Święty Krzyż. kX — ♂, ♀.
- Lepthyphantes tenebricola* (WID.). Potok Złoty.
- Linyphia hortensis* SUND. Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Linyphia triangularis* (OL.). Chotel Czerwony, Dąbrówka Nagórna, Dziwle, Gomunice, Góry Pieprzowe, Kichary Nowe, Kodrąb, Małocice, Młodzawy, Mniszek, Ostrowiec, Rzeczeki, Skala Leszczyńska, Żarki. ♂: pIX, ♀: pVIII—kIX, j: pVI—kVIII.
- Macrargus rufus* (WID.). Linów, Rzeczeki, Święty Krzyż. kVII — ♀, kX — ♂, ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Microlinyphia pusilla* (SUND.). Dąbrówka Nagórna, Dziwle, Kichary Nowe, dol.

- Lubrzanki, Ostrowiec-Gutwin, Pęczelice, Piaskowizna, Potok Złoty. ♂: pV, ♀: pVI, j: kVI-pIX.
- Microneta viaria* (BL.). Święty Krzyż. kX — ♂, ♀.
- Neriere clathrata* (SUND.). Góry Pieprzowe, Ostrowiec. mV — ♂, mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Neriere montana* (CL.). Łódź-Polesie, Ostrowiec, Stara Słupia, Szewna. ♂: kIV, j: mII-kIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Porrhomma pallidum* JACKS. Święty Krzyż. kX — ♀.
- Porrhomma pygmaeum* (BL.). Święta Katarzyna. kIV — ♂.
- Stemonyphantes lineatus* (L.). Kodrąb, Potok Złoty, Sandomierz, Skala Leszczyńska, Słupca. ♀: pVI, mIX, j: p-kVIII.
- Tapinopa longidens* (WID.). Gomunice. VIII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Maso sundevalli* (WESTR.). Święty Krzyż. kX — ♀, j.
- Ceratinella brevis* (WID.). Święty Krzyż. kX — ♂, ♀.
- Dicymbium nigrum* (BL.). Hża, Pęczelice. ♀: pV-mVI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Dismodicus elevatus* (C.L.K.). Dziwle. p/mVII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Hypomma bituberculatum* (WID.). Piaskowizna. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Hypomma cornutum* (BL.). Dziwle. p/mVII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Walckenaeria dysderoides* (WID.). Święty Krzyż. kX — ♂. Nowy dla Gór Świętokrzyskich.
- Walckenaeria obtusa* BL. Ostrowiec. mV — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Ashenargus paganus* (SIM.). Święty Krzyż. kX — ♂.
- Diplocephalus cristatus* (BL.). Dwikozy, Hża, Słupca. ♀: p-mVI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Diplocephalus latifrons* (O.P.-C.). Święty Krzyż. kX — ♂, ♀.
- Eboria foveata* (F.DAHL, 1912). Hża, 12 VI 1976 — 1 ♂ (leg. W. STAREGA). Gatunek nowy dla fauny Polski, bardzo rzadki, znany dotychczas tylko z północnych Włoch (Riva w prow. Trentino-Alto Adige), Austrii (Innsbruck), RFN (Badenheim koło Moguncji), Berlina Zachodniego i NRD (okolice Brodowina w Brandenburgii, Feldberg w Meklemburgii i góry Kyffhäuser w Turynii) (WIEHLE 1960, THALER 1969, WUNDERLICH 1971, MORITZ 1973). Łowiony zawsze w miejscach bardzo suchych i dobrze nasłonecznionych, samce spotykane wyłącznie w czerwcu.
- Erigone atra* BL. Caców. kVII — ♂, ♀.
- Erigone dentipalpis* (WID.). Caców. kVII — ♀.
- Gongylidium rufipes* (L.). Grabowiec. mVI — ♀.
- Oedothorax apicatus* (BL.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Tapinocyba affinis LESS. Święty Krzyż. kX — ♂, ♀. Nowy dla Gór Świętokrzyskich; gatunek alpejski, znany w Polsce z Sudetów wraz z przedgórzem oraz z niezliczonych stanowisk w Karpatach — rys. 3.

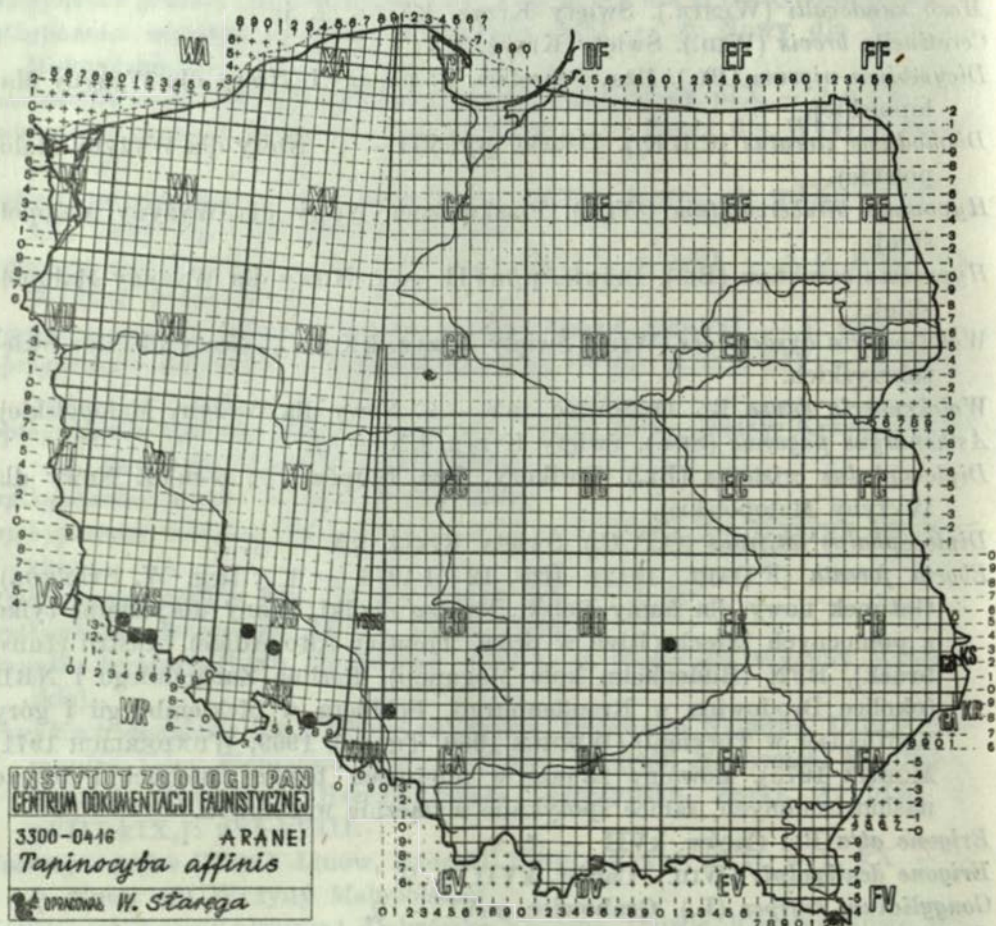
Achaearanea lunata (CL.). Dziwle, Mąchoćce-Ameliówka, Piaskowizna, Sewerynów. ♀: p-mVII, j: m/kIV.

Achaearanea riparia (BL.). Ilża, Skala Leszczyńska. mVI — j, kVIII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Achaearanea simulans (TH.). Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Crustulina guttata (WID.). Piaskowizna.

Enoplognatha ovata (CL.). Biała Góra, Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Góry Pieprzowe, Grabowiec, Kichary Nowe, Mąchoćce, Mniszek, Ostrowiec,

Rys. 3. Krajowe stanowiska *Tapinocyba affinis* LESS.

Piaskowizna, Sandomierz, Skała Leszczyńska, Święty Krzyż. ♂: mVI-pVII, ♀: mVI-pIX, j: mV-kVI, kX.

Neottiura bimaculata (L.). Góry Pieprzowe, Hża, Kichary Nowe, Mniszek, Ostrowiec. ♂: p-mVI, ♀: p-kVI, j: kIV-mVI.

Robertus lividus (BL.). Gomunice, Łysa Góra, Potok Złoty, Święty Krzyż. ♂: kX, ♀: pVII, VIII, kX, j: VIII.

Steatoda bipunctata (L.). Bogucice, Caców, Dziwle, Ostrowiec, Ostrowiec-Gutwin. ♂: pXI, ♀: mII, pXI, j: mII, mVI-kVII, pXI.

Steatoda castanea (CL.). Dziwle, Gomunice. p/mVII — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Steatoda corollata (L.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Theridion impressum L.K. Caców, Chotel Czerwony, Dziwle, Krzyżanowice, Mąchocice, Miechów, Winiary Zagojskie. ♂: mVI, ♀: mVI-pIX, subad. ♀: mVI.

Theridion melanurum H. Skała Leszczyńska. kVIII — ♀. Nowy dla Gór Świętokrzyskich.

Theridion mystaceum L.K. Dziwle, Gomunice, Ostrowiec-Gutwin. p/mVII — ♀, pXI — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Theridion pictum (WLK.). Skała Leszczyńska, Żarki. ♀: mVI, kVIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej i Gór Świętokrzyskich.

Theridion simile C.L.K. Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Theridion sisypium (CL.). Mąchocice, Mniszek. ♀: kVI, VII/VIII.

Theridion tinctum (WLK.). Mniszek. kVI — ♀.

Theridion varians H. Dziwle, Grabowiec, dol. Lubrzanki, Mniszek, Ostrowiec-Gutwin. ♂: mVI-mVII, ♀: mVI-kVIII, j: pXI.

Ero furcata (VILL.). Bukowa Góra. mVIII — j.

Nesticus cellulanus (CL.). Święty Krzyż. mIX — ♀.

Haplodrassus signifer (C.L.K.). Niziny. kVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Scotophaeus quadripunctatus (L.). Ostrowiec. mII — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Sosticus loricatus (L.K.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Zelotes longipes (L.K.). Krzyżanowice. mX — ♀.

Zelotes petrensis (C.L.K.). Ostrowiec. kIV — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Micaria fulgens (WLK.). Niziny. kVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

Phrurolithus festivus (C.L.K.). Caców, Dwikozy, Hża. ♂: p-mVI, ♀: pVI-kVII.

Cheiracanthium carnifex (F.). Dwikozy. pVI — ♀.

Cheiracanthium virescens (SUND.). Dziwle, Linów. p/mVII — ♀, kX — subad. ♂.

Clubiona frutetorum L.K. Dziwle. p/mVII — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.

- Clubiona germanica* TH. Ostrowiec. mII — ♀.
- Clubiona lutescens* WESTR. Sandomierz. pVII — ♂, ♀.
- Clubiona neglecta* O.P.-C. Dwikozy, Grabowiec, Hża. ♂: p-mVI, ♀: mVI.
- Clubiona pallidula* (CL.). Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Clubiona phragmitis* C.L.K. Gomunice. Ostrowiec. ♀: mII-kIII. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Clubiona terrestris* WESTR. Bukowa Góra, Caców, Gomunice, Żarki. ♂: mVI, mVIII, subad. ♀: kVII.
- Gauroclubiona caerulea* (L.K.). Młodzawy. pVIII — ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Microclubiona marmorata* (L.K.). Ostrowiec-Gutwin. pXI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Microclubiona trivialis* (C.L.K.). Sobków. kVI — ♀.
- Paraclubiona corticalis* (WLK.). Święty Krzyż. pXI — ♀, subad. ♀. Nowy dla Gór Świętokrzyskich.
- Anyphaena accentuata* (WLK.). Dziwle, Młodzawy, Ostrowiec-Gutwin. j: pVII-pVIII, pXI. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Apostenus fuscus* WESTR. Święty Krzyż. pXI — ♂.
- Micrommata roseum* (CL.). Bogucice. pX — j.
- Diaea dorsata* (F.). Bukowa Góra, Dziwle, Gomunice, Ostrowiec-Gutwin. ♀: pXI, j: pVII-pVIII, pXI.
- Misumena vatia* (CL.). Biała Góra, Gomunice, Grabowiec, Mniszek. j: m-kVI.
- Misumenops tricuspidatus* (F.). Bogucice, Caców, Ostrowiec-Gutwin. ♀: kVI-kVII, subad. ♀: pX.
- Oxyptila atomaria* (PANZ.). Mąchocice. VII/VIII — j. Nowy dla Gór Świętokrzyskich.
- Oxyptila brevipes* (H.). Gomunice. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Oxyptila praticola* (C.L.K.). Piaskowizna.
- Oxyptila scabricula* (WESTR.). Krzyżanowice. mX — ♀.
- Thomisus onustus* WLK. Grabowiec. mVIII — j.
- Xysticus acerbus* TH. Chotel Czerwony. pVIII — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Xysticus bifasciatus* C.L.K. Bogucice, Gomunice, Grabowiec. mVI — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Xysticus cambridgei* (BL.). Potok Złoty.
- Xysticus cristatus* (CL.). Caców, Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Góry Pieprzowe, Kodrąb, Łysa Góra, Mąchocice, Ostrowiec, Piaskowizna, Potok Złoty, Święta Katarzyna. ♂: kIV, kVII, ♀: mVI-pIX, j: kIV-pIX.
- Xysticus lanio* C.L.K. Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Xysticus striatipes* L.K. Chotel Czerwony, Dąbrówka Nagórna, Gomunice. ♂: pIX, ♀: mVI, pIX, j: pVIII-pIX. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Xysticus ulmi* (H.). Piaskowizna, Żarki. mVI — j.

- Philodromus aureolus* (CL.). Bogucice, Dziwle, Góry Pieprzowe, Grabowiec, Skała Leszczyńska. ♀: mVI, kVIII, j: mVI-mVII.
- Philodromus collinus* C.L.K. Ostrowiec-Gutwin. pXI — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Philodromus fuscomarginatus* (D.G.). Ostrowiec-Gutwin. pXI — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Thanatus arenarius* L.K. Góry Pieprzowe. mVI — ♂, ♀, subad. ♀.
- Tibellus maritimus* (MGE.). Góry Pieprzowe. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Tibellus oblongus* (WLK.). Chotel Czerwony, Hża, Kichary Nowe, Winiary Zagajskie. ♂: mVI, ♀: mVI-pVIII, j: pVI, pVIII.
- Aelurillus festivus* (C.L.K.). Góry Pieprzowe, Hża, Kichary Nowe. ♂: p-mVI, ♀: pVI, j: p-mVI.
- Aelurillus v-insignitus* (CL.). Dziwle, Gomunice, Ostrowiec. ♂: kIV, ♀: pVII-VIII.
- Ballus chalybeius* (WLK.). Grabowiec, Młodzawy, Potok Złoty. mVI — ♀, pVIII — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Bianor aurocinctus* (OHL.). Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Dendryphantus rudis* (SUND.). Grabowiec. mVI — subad. ♂. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Euophrys erratica* (WLK.). Potok Złoty.
- Euophrys frontalis* (WLK.). Potok Złoty, Skała Leszczyńska. kVIII — ♀.
- Evarcha arcuata* (CL.). Dąbrówka Nagórna, Gomunice, Góry Pieprzowe, Grabowiec. mVI — ♂, ♀, j, pIX — ♂.
- Evarcha falcata* (CL.). Grabowiec, dol. Lubrzanki, Mniszek, Skała Leszczyńska. ♂: mVI, j: kVI, kVIII.
- Heliophanus dubius* C.L.K. Grabowiec. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Heliophanus flavipes* (H.). Chotel Czerwony, Chelmo, Dąbrówka Nagórna, Grabowiec. ♂: mVI, ♀: mVI-pIX.
- Phlegra fasciata* (H.). Góry Pieprzowe. mVI — ♀. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Salticus scenicus* (CL.). Chotel Czerwony, Gomunice, Hża, Skała Leszczyńska. mVI — ♂, ♀, kVIII — j.
- Salticus zebaneus* (C.L.K.). Dąbrówka Nagórna, Gomunice. pIX — ♀.
- Sitticus dzieduszyckii* (L.K.). Góry Pieprzowe. mVI — j.
- Sitticus floricola* (C.L.K.). Borzykówka, Piaskowizna, Żarki. mVI — ♀, j, mVIII — j. Nowy dla Wyżyny Małopolskiej.
- Sitticus saltator* (O.P.-C.). Wojsławice. mVIII — ♂, j.
- Sitticus saxicola* (C.L.K.). Potok Złoty.

Powyższa lista zwiększa liczbę gatunków znanych z całości Wyżyny Małopolskiej do 332. Na podkreślenie zasługuje występowanie na tym obszarze pewnej liczby gatunków alpejskich — np. *Tapinocyba affinis* — w Górach Świętokrzyskich oraz wielu form o charakterze południowym — subpontyjskich czy submedyterraneńskich — na kserotermicznych stanowiskach w dolinie Nidy, w okolicach Sandomierza, Opatowa i Hży.

VII. PAJĄKI Z INNYCH REGIONÓW POLSKI

Ta część niniejszego opracowania ma charakter kolejnego uzupełnienia zawartych w „Katalogu” tabel rozmieszczenia poszczególnych gatunków. Podane tu stanowiska są — jeśli nie zaznaczono inaczej — pierwszymi znaleziskami danych gatunków w danym regionie.

Amaurobius fenestralis (STRÖM). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Bronowice koło Łęknicy, woj. Zielona Góra, skraj lasu mieszanego, pod kamieniami, 10 VIII 1974 — 3 jj.

Amaurobius similis BL. Nizina Mazowiecka: Warszawa-Śródmieście, w gmachu I.Z. PAN, 11 XII 1974 — 1 ♂.

Jest to drugie pewne stanowisko tego gatunku w Polsce, poprzednio wykazany został z Rogalina koło Poznania (DZIABASZEWSKI 1973); wiadomości o znalezieniu go w Kamiennej Górze (M. DAHL 1935) oraz na Wzgórzach Kieleczyńskich pod Świdnicą (JESCHKE 1938) odnoszą się prawie na pewno do bardzo podobnego *A. fenestralis*.

Pholcus opilionoides (SCHR.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzelc Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne (rezerwat), pod kamieniami, 15 X 1974 — 1 ♀, 1 j.

Gatunek w Polsce dość rzadko spotykany w środowiskach naturalnych, częstszy w zabudowaniach, ale chyba nie obejmujący zasięgiem całego kraju. Jego znane dotychczas stanowiska krajowe pokazuje rys. 4.

Agelena gracilens C.L.K. Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chełma, kserotermiczne wzgórze kredowe, 12 VII 1973 — 3 jj.

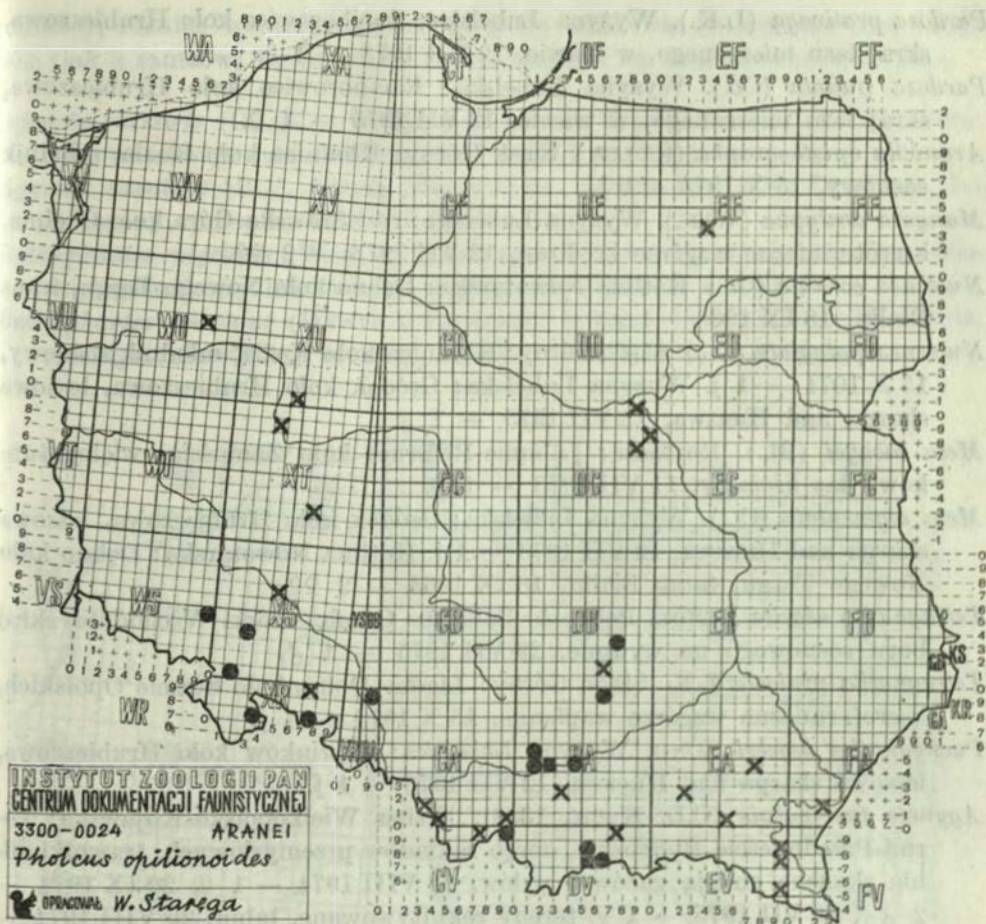
Tegenaria agrestis (WLK.). Pojezierze Pomorskie: Wałcz, pod kamieniami na łące, 28 VII 1961 — 5 jj.

Tuberta arietina (TH.). Nizina Mazowiecka: Łomna-Las koło Warszawy, bór świeży, pułapki, 10–24 VI 1976 — 1 ♀.

Arctosa perita (LATR.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, obręb zakładów przemysłowych, teren rekultywowany po skażeniu emisją gazów i pyłów, owies, 18 VI 1975 — 1 j.

Aulonia albimana (WLK.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, trawniki w obrębie zakładów przemysłowych, silnie skażone

Rys. 4. Krajowe stanowiska *Pholcus opilionoides* (SCHR.). Krzyżyk oznacza stanowiska synantropijne, kółko czarne — stanowiska naturalne, kwadrat czarny — stanowiska synantropijne i naturalne obok siebie.

emisją gazów i pyłów, 12 VII 1974 — 1 j, 20 IX 1974 — 2 jj, 14 VII 1975 — 1 j; zdewastowana murawa piaskowa w strefie ochronnej zakładów, 23 VII–18 VIII 1975 — 6 jj; rekultywowany trawnik przy zakładach, 4 VIII 1975 — 1 j; Włocławek, rez. Kulin, kserotermiczne zbocze, ściółka, 25 V 1974 — 1 j. Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzelc Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 1 j.

Znane dotychczas krajowe stanowiska tego ciepłolubnego, chyba subponyzyjskiego (STAREGA 1976) gatunku przedstawia rys. 1.

Pardosa lugubris (WLK.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzelc Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 2 jj.

- Pardosa prativaga* (L.K.). Wyżyna Lubelska: Raciborowice koło Hrubieszowa, skraj lasu mieszanego, w trawie, 12 VII 1973 — 1 ♀.
- Pardosa pullata* (CL.). Wyżyna Lubelska: Raciborowice koło Hrubieszowa, skraj lasu mieszanego, w trawie, 12 VII 1973 — 1 ♀.
- Araniella opisthographa* (KULCZ.). Śląsk Górny: Kłodnica koło Koźła, młodnik sosnowy, 15 X 1974 — 1 j.
- Mangora acalypha* (WLK.). Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chełma, kserotermiczne wzgórze kredowe, 12 VII 1973 — 2 ♀♀.
- Nuctenea cornuta* (CL.). Kotlina Nowotarska: Dębno koło Nowego Targu, taras Białki, 18 IX 1968 — 1 ♀.
- Nuctenea patagiata* (CL.). Śląsk Górny: Kłodnica koło Koźła, młodnik sosnowy, 15 X 1974 — 1 j. Wyżyna Lubelska: Gródek koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 ♂.
- Meta mengi* (BL.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, 11 VII 1973 — 1 ♀.
- Meta segmentata* (CL.). Wyżyna Lubelska: Gródek koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 j. Kotlina Nowotarska: Dębno koło Nowego Targu, taras Białki, 18 IX 1968 — 2 ♀♀.
- Tetragnatha nigrita* LENDL. Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Górki Wschodnie, skraj boru sosnowego na wydmie, 29 VII 1975 — 1 ♂.
- Tetragnatha pinicola* L.K. Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzelc Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 1 j.
- Pachygnatha degeeri* SUND. Wyżyna Lubelska: Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 j.
- Agyneta fuscipalpis* (C.L. KOCH, 1836). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, obręb zakładów przemysłowych, trawniki silnie skażone emisją gazów i pyłów, 28 VIII 1974 — 1 ♀, 20 IX 1974 — 2 ♂♂, 29 VII 1975 — 1 ♀, tereny rekultywowane, łubin, 29 VIII 1974 — 1 ♂, owies, 18 VI 1975 — 1 ♀, 23 VII 1975 — 1 ♀, trawa, 4 VIII 1975 — 1 ♀.

Jest to pierwsze pewne stanowisko tego gatunku w Polsce, mimo iż nazwa „*fuscipalpis*” pojawiała się już w krajowym piśmiennictwie faunistycznym (por. „Katalog” p. 129). Jego rozmieszczenie poznane jest dość fragmentarycznie, gdyż był mylony z pokrewnym *A. rurestris*. Z pewnością znany jest z Madery, Francji wraz z Korsyką, RFN, Berlina Zachodniego, NRD, Szwajcarii, Austrii, Jugosławii, Węgier, Rumunii i Syberii — jest to prawdopodobnie element europejsko-syberyjski. W naszym kraju znaleziony dotychczas tylko w środowiskach silnie zmienionych przez gospodarke człowieka — oprócz Torunia także w Warszawie (w kilku parkach i na trawnikach śródmiejskich — B. JACKOWSKA, W. STAREGA). Okazy krajowe różnią się wyraźnie — zwłaszcza samce — od *A. rurestris* szczegółami budowy głaszczka (lamella characteristica z długimi ząbkami na końcu, goleń na ogół z jedną płatowatą apofizą — chociaż trafiają się osobniki z dwiema jak u *A. rurestris*!) oraz ubarwieniem nóg (uda przycie-

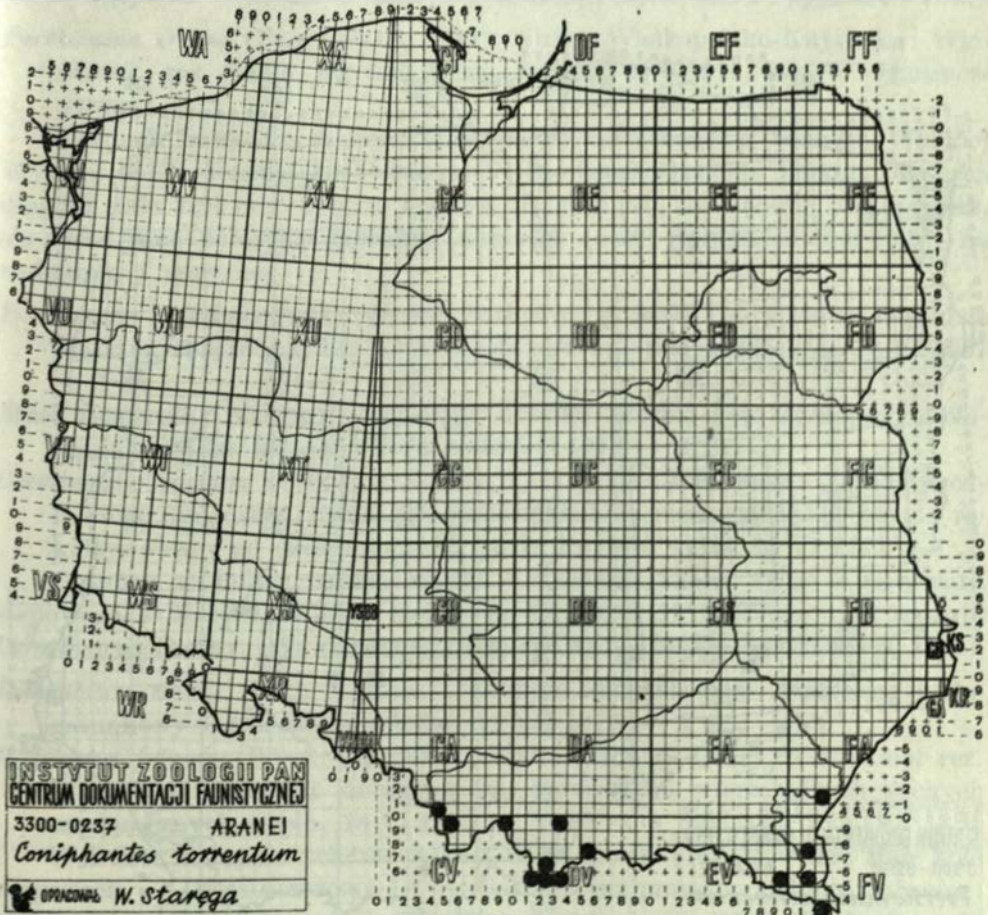
mnione); różnice u samiec sprowadzają się właściwie jedynie do ubarwienia nóg (jak u samców) i głaszczków (całe ciemne) i są dość trudno uchwytne.

Agyneta rurestris (C.L.K.). Wyżyna Lubelska: Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 7 ♂♂, 3 ♀♀.

Agyneta saxatilis (BL.). Nizina Mazowiecka: Łomna-Las koło Warszawy, las mieszany, pułapki, 8–28 VII 1976 — 1 ♂.

Bathypantes nigrinus (WESTR.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, ściółka, 11 VII 1973 — 1 ♀.

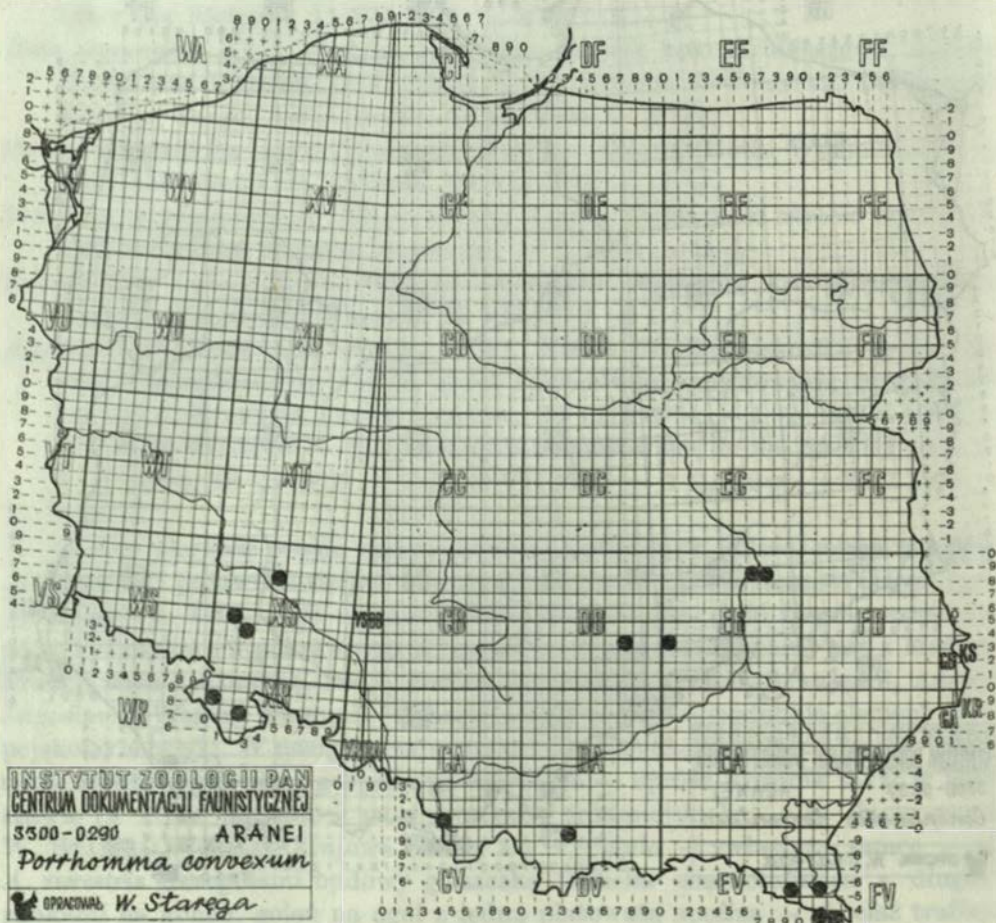
Bathypantes parvulus (WESTR.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, ściółka, 11 VII 1973 — 1 ♂.

Rys. 5. Krajowe stanowiska *Coniphantes torrentum* (KULCZ.).

Centromerita bicolor (BL.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, pod kamieniami, 15 X 1974 — 1 ♂, 1 ♀.
Coniphantes torrentum (KULCZ.). Beskid Zachodni: Gorce, potok Kamienica pod przełęczą Borek, około 950 m npm, 16 VII 1972 — 1 ♀; Beskid Śląski, Góra Bukowa koło Wisły, potoczek w lesie bukowym, 18 IV 1960 — 6 ♀♀.
 Rzadki gatunek karpacki, podawany wcześniej (opisany!) z Beskidu Zachodniego, nie notowany jednak dotychczas z Gorców, a w Beskidzie Śląskim znany tylko z Baraniej Góry. Wszystkie aktualnie poznane stanowiska krajowe przedstawia rys. 5; zaczerpiony kwadrat FA 21 to Przemyśl — dane z kartoteki zbioru W. KULCZYŃSKIEGO.

Diplostyla concolor (WID.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, pod kamieniami, 15 X 1974 — 1 ♂.

Rys. 6. Krajowe stanowiska *Potrhomma convexum* (WESTR.).

Lepthyphantes mengei KULCZ. Wyżyna Lubelska: Gródek koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 ♀.

Linyphia hortensis SUND. Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, 11 VII 1973 — 1 ♀.

Linyphia triangularis (CL.). Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chełma, Gródek, Raciborowice i Teptiuków koło Hrubieszowa, 11 i 12 VII 1973 — liczne jj.

Porrhomma convexum (WESTR.). Beskid Zachodni: Goree, potok Kamienica pod przełęczą Borek, około 950 m npm, 16 VII 1972 — 1 ♀.

Gatunek w Polsce rzadko spotykany, m. in. w całym Beskidzie Zachodnim znany tylko z okolic Wisły. Wszystkie krajowe stanowiska podaje rys. 6; wiadomość o występowaniu w Puszczy Kampinoskiej (ŁUCZAK 1960) wydaje mi się wątpliwa — chodzi tu raczej o pokrewną i częstą tam *P. pygmaeum* (BL.).

Porrhomma errans (BLACKWALL, 1841). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Włocławek, rez. Kulin, łęg nad Wisłą, ściółka, 25 V 1974, leg. W. JĘDRYCZKOWSKI — 1 ♀.

Gatunek nowy dla fauny Polski, znany dotychczas z Irlandii, Wielkiej Brytanii, RFN, Berlina Zachodniego, NRD i Czechosłowacji. Badany okaz ma długość ciała 1,96 mm, epiginę typową dla gatunku, oszczeczenie nóg również, ale nieco inne położenie dorsalnej szczeciny (0,26) i trichobotrium (0,57) na nadstopiu I pary nóg.

Porrhomma pallidum JACKS. Beskid Zachodni: g. Mała Czantoria w Beskidzie Śląskim, zbocze pn., las jaworowo-świerkowy, pod kamieniami, 8 VI 1967 — 1 ♀.

Maso sundevalli (WESTR.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, ściółka, 11 VII 1973 — 1 ♀.

Ceratinopsis romana (O.P.-C.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, strefa ochronna zakładów przemysłowych, obszar rekultywowany po skażeniu emisją gazów i pyłów, owies, 23 VI 1975 — 1 ♂.

Gatunek w Polsce bardzo rzadki, dotychczas znany tylko z rezerwatu stepowego w Krzyżanowicach nad Nidą (STARĘGA 1972). Należy do rodzaju *Ceratinopsis* EMERT. (WUNDERLICH 1970, LOCKET, MILLIDGE i MERRETT 1974).

Dicymbium tibiale (BL.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, ściółka, 11 VII 1973 — 1 ♀.

Hypomma fulvum (Bös.). Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Górki Wschodnie, rez. Ptasi Raj, podmokły brzeg jeziora, oprzędy na wierzchołkach suchych zeszłorocznych trzcin, 18 VI 1975 — 1 ♀*.

W Polsce znany dotychczas tylko z Wielkopolski (Jez. Rgielskie Małe koło Wągrowca — DZIABASZEWSKI 1975). Gatunek najprawdopodobniej subatlantycki, podawany z Anglii, Holandii, Francji, Szwajcarii, RFN, Czechosłowacji, NRD, Danii, Szwecji i Estonii.

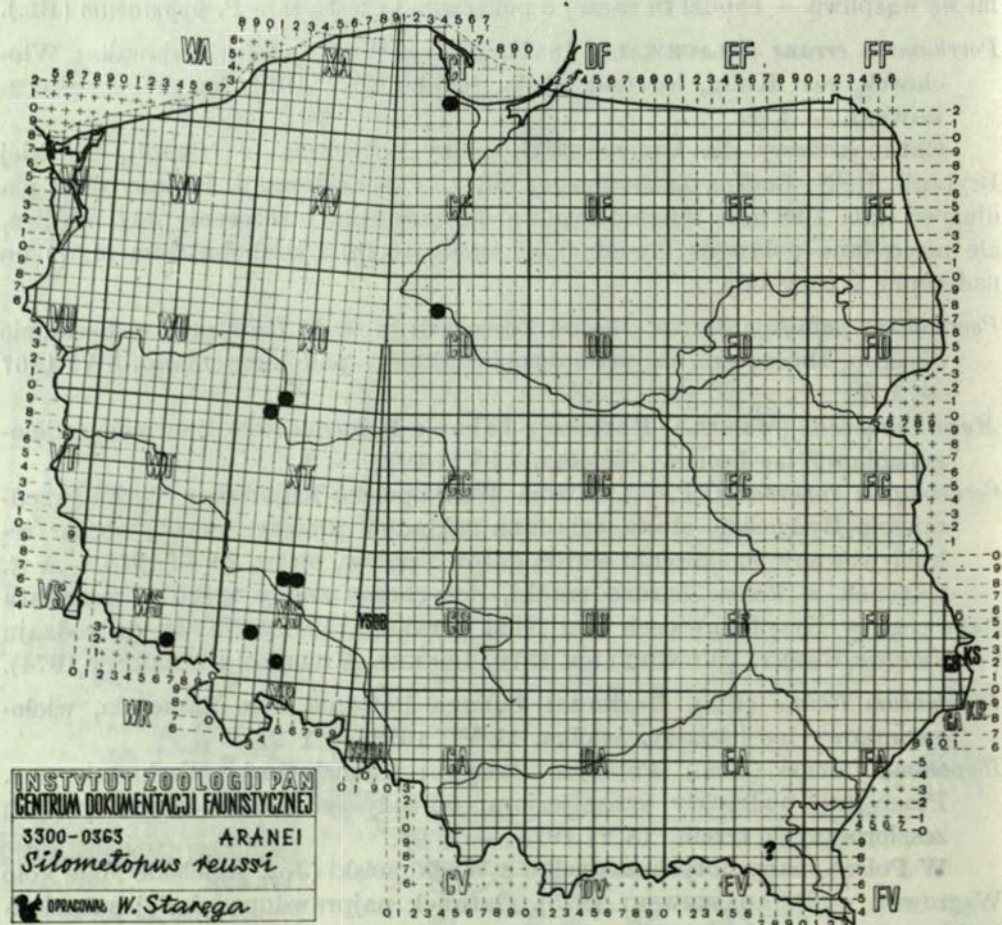
Metopobactrus prominulus (O.P.-C.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-

Przedmieście Bydgoskie, obręb zakładów przemysłowych, trawnik rekultywowany po skażeniu emisją gazów i pyłów, 30 IX 1975 — 1 ♀.

Micrargus subaequalis (WESTR.). Nizina Mazowiecka: Łomna-Las koło Warszawy, bór świeży, pułapki, 8–28 VII 1976 — 3 ♂♂.

Silometopus reussi (TH.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, trawnik w obrębie zakładów przemysłowych, silnie skażony emisją gazów i pyłów, 20 IX 1974 — 1 ♀.

Gatunek w Polsce spotykany rzadko, głównie w zachodniej części kraju (rys. 7), podany także z Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (DZIABASZEWSKI 1974). Dane CZAJKI (1967) oraz CZAJKI i GOOS (1976) o występowaniu *Silometopus interjectus* (O.P.-C.) odnoszą się prawdopodobnie również do omawianego gatunku.

Rys. 7. Krajowe stanowiska *Silometopus reussi* (TH.).

Diplocephalus picinus (BL.). Roztocze: rez. Bukowa Góra koło Zwierzyńca, las bukowo-jodłowy, w wykrotach, 10 V 1968 — 1 ♀.

Erigone longipalpis (SUND.). Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Górki Wschodnie, plaża, pod wodorostami na piasku, 1 VIII 1975 — 1 ♀.

Gongylidium rufipes (L.). Roztocze: rez. Bukowa Góra koło Zwierzyńca, las bukowo-jodłowy, w wykrotach, 10 V 1968 — 1 ♀.

Oedothorax agrestis (BL.). Beskid Wschodni: Uście Gorlickie, woj. Nowy Sącz, 7 X 1975 — 1 ♀.

Oedothorax apicatus (BL.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 2 ♀♀.

Tapinocyba insecta (L.K.). Pobrzeże Bałtyku: Świnoujście, las przy wydmach nadmorskich (brzoźki, sosenki), ściółka, 7 IX 1974 — 1 ♀.

Thyreosthenius parasiticus (WESTR.). Beskid Wschodni: Góra Cergowa koło Dukli, około 600 m npm, 7 X 1975 — 1 ♀.

Achaearanea riparia (BL.). Wyżyna Lubelska: Gródek koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 4 ♀♀.

Enoplognatha oelandica (TH.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, obręb zakładów przemysłowych, trawnik rekultywowany po skażeniu emisją gazów i pyłów, 30 IX 1975 — 1 j; Toruń-Glinki, murawa kserotermiczna, 16 IX 1975 — 1 j.

Znany dotąd w Polsce z jednego stanowiska w Wapniey na Wolinie (STAREGA 1974).

Enoplognatha thoracica (H.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 1 j.

Neottiura bimaculata (L.). Wyżyna Lubelska: Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 ♀.

Pholcomma gibbum (WESTR.). Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, 15 X 1974 — 5 ♂♂, 6 ♀♀.

Robertus lividus (BL.). Roztocze: Łabunie-Reforma koło Zamościa, wielogatunkowy las liściasty, ściółka, 11 VII 1973 — 1 ♀.

Theridion impressum L.K. Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chełma, kserotermiczne wzgórze kredowe, na jałowcach, 12 VII 1973 — 1 ♀.

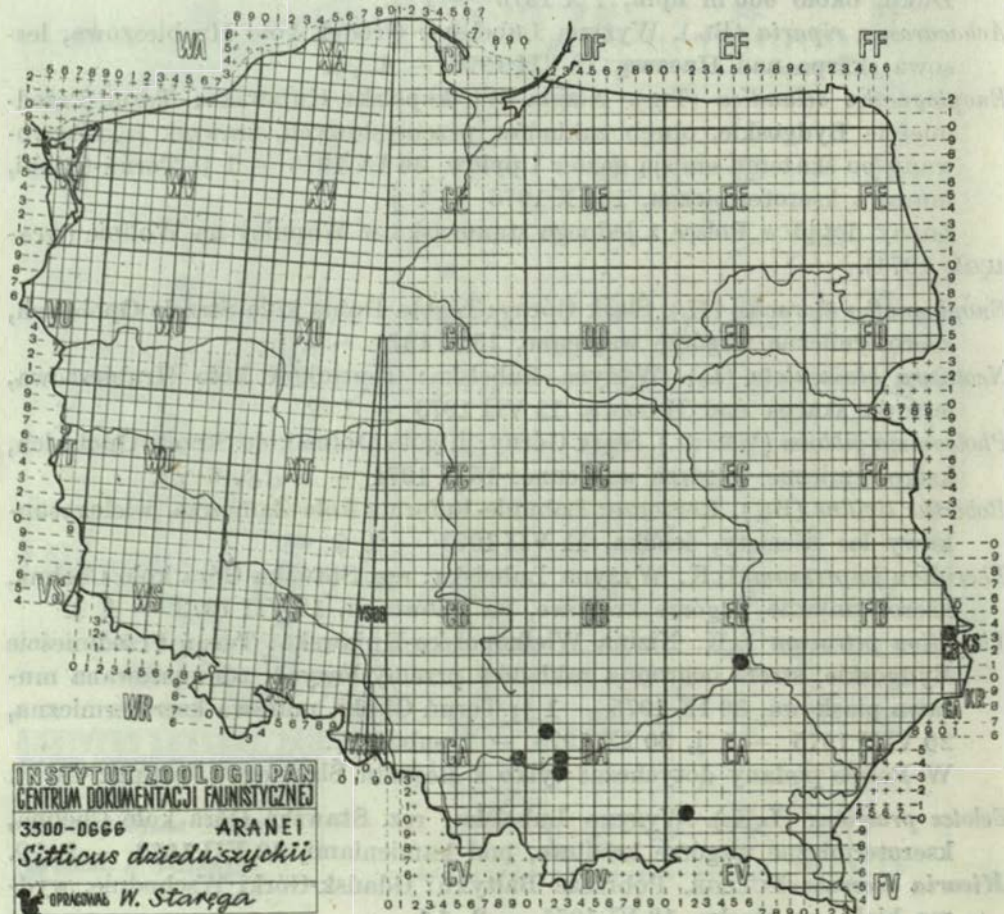
Theridion petraeum L.K. Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, strefa ochronna zakładów przemysłowych, zdewastowana murawa piaskowa, 30 IX 1975 — 1 j; Toruń-Glinki, murawa kserotermiczna, 20 VIII 1975 — 1 j, 30 IX 1975 — 1 subad. ♀.

W Polsce podany dotychczas tylko z Beskidu Śląskiego (FICKERT 1876).

Zelotes praeficus (L.K.). Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chełma, kserotermiczne wzgórze kredowe, pod kamieniami, 12 VII 1973 — 2 ♀♀.

Micaria decorata TULLGR. Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Górki Wschodnie, wydma biała, na piasku, 18 VI 1975 — 2 ♂♂.

- Clubiona pallidula* (CL.). Śląsk Górny: Kłodnica koło Koźła, młodnik sosnowy, 15 X 1974 — 1 subad. ♀.
- Apostenus fuscus* WESTR. Śląsk Górny: Ligota Dolna koło Strzele Opolskich, kserotermiczne wzgórze wapienne, pod kamieniami, 15 X 1974 — 2 ♀♀.
- Xysticus erraticus* (BL.). Wyżyna Lubelska: rez. Stawska Góra koło Chelma, kserotermiczne wzgórze kredowe, 12 VII 1973 — 1 j.
- Tibellus oblongus* (WLK.). Wyżyna Lubelska: Raciborowice koło Hrubieszowa, skraj lasu mieszanego, w trawie, 12 VII 1973 — 1 ♂; Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 ♀.
- Euophrys aequipes* (O.P.-C.). Roztocze: rez. Obrocz koło Zwierzynca, zarośnięte rumowisko wapienne, 11 V 1968 — 1 ♀.
- Euophrys frontalis* (WLK.). Roztocze: Zwierzyniec, kamieniołom wapienia, 11 V 1968 — 1 ♀.

Rys. 8. Krajowe stanowiska *Sitticus dzieduszyckii* (L.K.).

Heliophanus aeneus (H.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Glinki, murawa kserotermiczna, 30 IX 1975 — 1 j.

Heliophanus auratus C.L.K. Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Łęknica, woj. Zielona Góra, żwirowa droga wśród zarośli, 30 VII 1974 — 1 ♀.

Marpissa radiata (Gr. et OHL.). Pobrzeże Bałtyku: Gdańsk-Górki Wschodnie, rez. Ptasi Raj, podmokły brzeg jeziora, oprzędy w wierzchołkach suchych zeszlórocznych trzciny, 18 VI 1975 — 2 ♀♀*, 2 jj.

Gatunek chyba borealny; jego krajowe stanowiska pokazuje rys. 2.

Salticus scenicus (CL.). Wyżyna Lubelska: Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 1 ♂.

Sitticus distinguendus (SIM.). Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Toruń-Przedmieście Bydgoskie, obręb zakładów przemysłowych, teren rekultywowany po skażeniu emisją gazów i pyłów, pole słoneczników, 28 VIII 1974, strefa ochronna zakładów, zdewastowana murawa piaszkowa, 23 VII 1975 — 1 j.

Sitticus dzieduszyckii (L.K.). Wyżyna Lubelska: Teptiuków koło Hrubieszowa, lessowa skarpa nad Huczwą, 12 VII 1973 — 4 ♂♂, 1 subad. ♂, 1 ♀.

Gatunek subpontyjski o granicy zasięgu przebiegającej przez Polskę. Krajowe stanowiska przedstawia rys. 8.

*
*
*

Przedstawione powyżej, fragmentaryczne przecież materiały zwiększają listy gatunków pajaków znanych z poszczególnych krain Polski: z Pobrzeża Bałtyku o 6, Pojezierza Pomorskiego o 1, Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej o 12, Niziny Mazowieckiej o 5, Śląska Górnego o 13, Wyżyny Lubelskiej o 19, Roztocza o 11, Beskidu Zachodniego o 1, Kotliny Nowotarskiej o 2 i Beskidu Wschodniego o 2 gatunki. Dwa gatunki — *Agyneta fuscipalpis* i *Porrhomma errans* — stwierdzono w Polsce po raz pierwszy, a dla *Amaurobius similis*, *Ceratinopsis romana*, *Hypomma fulvum*, *Enoplognatha oelandica* i *Theridion petraeum* podano drugie stanowiska.

Wynikiem całości niniejszych „Materiałów” jest wzbogacenie listy fauny Polski o 11 gatunków; poza wymienionymi wyżej nowe dla fauny krajowej są następujące formy: *Nuctenea folium*, *Centromerus incultus*, *Lepthyphantes insignis*, *Macrargus carpenteri*, *Acartauchenius scurrilis*, *Eboria foveata*, *Robertus insignis*, *R. unguatus* i *Gnaphosa muscorum*. Znaczna część to przedstawiciele niezbyt u nas dotychczas licznie wykazywanych elementów borealnego i subatlantyckiego. Ich wykrycie pozwala na dokładniejsze poznanie rzeczywistego udziału poszczególnych składników fauny naszego kraju i lepsze zrozumienie jej genezy.

PIŚMIENICTWO

- BURZYŃSKI J. 1965. Iglówka sosnowa (Pryszczarek sosnowy) *Thecodiplosis brachyntera* SCHWÄG., jej biologia, znaczenie gospodarcze i zwalczanie. Pr. Inst. bad. Leśn., Warszawa, 274, 78 pp., 30 ff., 19 tbl.
- CZAJKA M. 1967. Kilka uwag o badaniach fauny pajaków (*Araneae*) Przedgórze Sudeckiego. Prz. zool., Wrocław, 11: 142-144.
- CZAJKA M., GOOS M. 1976. Pająki (*Aranei*) pól buraków cukrowych w Pawłowicach Wielkich koło Wrocławia. Pol. Pismo ent., Wrocław, 46: 179-185.
- DAHL M. 1935. *Araneae* und *Opiliones*. In: DAHL M., HEDICKE H., KÄSTNER A., MARCUS E. und E., SCHULTZE P., VITZTHUM H. Zur Kenntnis der Spinnentiere Schlesiens. (*Araneae, Opiliones, Pseudoscorpionida, Acarina, Tardigrada*). SB. Ges. naturf. Fr., Berlin, 1934: 337-353.
- DEMEL K. 1923. Ugrupowania etologiczne makrofauny w strefie litoralnej jeziora Wigierskiego. Spraw. Stac. hydrobiol. Wigry, Suwałki, 1, 29, 49 pp., 4 tt.
- DEMEL K. 1924. Nad Wigrami. Szkice naturalisty. Cieszyn, 2 + 130 pp., 63 ff.
- DZIABASZEWSKI A. 1973. Z badań nad pajakami Wielkopolski. I. Bad. fiz. Pol. zach., B, Poznań, 26: 231-237.
- DZIABASZEWSKI A. 1974. Z badań nad pajakami (*Aranei*) Wielkopolski, II. Bad. fiz. Pol. zach., C, Poznań, 27: 53-67, 6 + 3 ff.
- DZIABASZEWSKI A. 1975. Z badań nad pajakami Wielkopolski. III. Bad. fiz. Pol. zach., C, Poznań, 28: 101-108, 2 ff., 2 tt.
- FICKERT C. 1876. Verzeichniss der schlesischen Spinnen. Z. Ent., Breslau, N. F., 5: 46-76.
- JESCHKE K. 1938. Die Abhängigkeit der Tierwelt vom Boden nach Beobachtungen im schlesischen Hügellande. Breslau, 6 + 81 pp., 13 tt.
- KAJAK A. 1960. Zmiany liczebności pajaków na kilku łąkach. Ekol. pol., A, Warszawa, 3: 199-228, 8 ff.
- KARPIŃSKI J. J. 1956. Pająki (*Araneida*) w biocenozie Białowieckiego Parku Narodowego. Roczn. Nauk leśn., Warszawa, 14: 163-200, tbl. 1-8.
- KUHLGATZ T. 1902. Vorstudien über die Fauna des *Betula nana*-Hochmoores im Culmer Kreise in Westpreussen. Naturw. Wochenschr., Jena, N. F., 1: 613-619, 5 ff.
- KUHLGATZ T. 1909. Über das Tierleben in dem von der Staatsforstverwaltung geschützten Zwergbirken-Moor in Neulinum. Ber. westpr. bot. zool. Ver., Danzig, 31: 80-90.
- LOCKET G. H., MILLIDGE A. F., MERRETT P. 1974. British Spiders. Volume III. London, 10 + 314 pp., 57 ff., 612 map.
- ŁUCZAK J. 1960. Rozmieszczenie pająkowe w lesie. Ekol. pol., B, Warszawa, 6: 39-50, 6 tbl.
- MIKULSKA I. 1955. Rozmieszczenie pajaków w pasie nadbrzeżnym jeziora Wigry. Ekol. pol., A, Warszawa, 3: 33-64, 7 ff.
- MORITZ M. 1973. Neue und seltene Spinnen (*Araneae*) und Weberknechte (*Opiliones*) aus der DDR. Dtsch. ent. Z., Berlin, N. F., 20: 173-220, 33 ff.
- PILAWSKI S. 1966. Wstępne badania pajaków w Górach Świętokrzyskich. Acta Univ. wratisl., Wrocław, 51 (Pr. zool. 2): 3-70, 3 ff., 5 tbl.
- PRÓSZYŃSKI J., STAREGA W. 1971. Pająki - *Aranei*. Katalog fauny Polski, 33. Warszawa, 382 pp., 1 fot., 1 mapa.
- SANOCKA-WOŁOSZYN E. 1964. Uwagi nad rozmieszczeniem i ekologią pajaków (*Araneae*) z jaskiń Gór Świętokrzyskich. Seminarium Speleologiczne I Ogólnopolskiego Zjazdu Badaczy Krasu. Kielce, pp. 73-86.
- SCHENKEL-HAAS E. 1928. Liste ostpreussischer Spinnen. In: DAMPF A., SCHENKEL-HAAS E. Ostpreussische Spinnen. Schr. phys.-ökon. Ges., Königsberg, 65: 114-120.
- STAREGA W. 1966. Przyczynek do poznania fauny pajaków (*Aranei*) Polski. Fragm. faun., Warszawa, 13: 175-186.

- STARĘGA W. 1972. Nowe dla fauny Polski i rzadsze gatunki pajaków (*Aranei*), z opisem *Lepthyphantes milleri* sp. n. *Fragm. faun.*, Warszawa, 18: 55–98, 17 ff., 8 fot.
- STARĘGA W. 1974. Materiały do znajomości rozmieszczenia pajaków (*Aranei*) w Polsce. *Fragm. faun.*, Warszawa, 19: 395–420.
- STARĘGA W. 1976. Pajaki (*Aranei*) Pienin. *Fragm. faun.*, Warszawa, 21: 233–330, 8 ff., 4 tbl.
- THALER K. 1969. Über einige wenig bekannte Zwergspinnen aus Tirol (*Arachn.*, *Araneae*, *Erigonidae*). *Ber. nat.-med. Ver.*, Innsbruck, 57: 195–219, 53 ff.
- THALER K. 1974. Eine verkannte Kreuzspinne in Mitteleuropa: *Araneus folium* SCHRANK (KULCZYŃSKI 1901) und *Araneus cornutus* CLERCK (*Arachnida: Aranei, Araneidae*). *Zool. Anz.*, Jena, 193: 256–261, 11 ff.
- WIEHLE H. 1960. Spinnentiere oder *Arachnoidea* (*Araneae*). XI: *Micryphantidae* – Zwergspinnen. *Die Tierwelt Deutschlands*, 47. Jena, 11 + 620 pp., 1147 ff., 1 mapa.
- WUNDERLICH J. 1970. Zur Synonymie einiger Spinnen-Gattungen und -Arten aus Europa und Nordamerika (*Arachnida: Araneae*). *Senck. biol.*, Frankfurt a. M., 51: 403–408, 3 ff.
- WUNDERLICH J. 1971. Bemerkenswerte Spinnenarten (*Araneae*) aus Berlin. *SB. Ges. naturf. Fr.*, Berlin, N. F., 11: 140–147.

Instytut Zoologii PAN
Wilcza 64, skr. 1007
00-950 Warszawa

РЕЗЮМЕ

[Заглавие: Материалы к познанию распространения пауков (*Aranei*) в Польше, III–VII]

Настоящая публикация является следующим дополнением „Каталога пауков Польши” (PRÓSZYŃSKI и STARĘGA 1971). В части III приведен список видов пауков, собранных в окрестностях деревни Недзвяды около г. Мяско (Поморское поозерье, сев.-зап. Польша), в сосновом бору (*Leucobryo-Pinetum*) разных возрастных классов, при использовании главным образом ловушек Барбера. Среди 192 перечисленных видов 93 (обозначены звездочкой) являются новыми для данной области (в смысле деления, принятого в „Каталоге”), а *Lepthyphantes insignis* O.P.-C., *Macrargus carpenteri* (O.P.-C.), *Acartauchenius scurrilis* (O.P.-C.) и *Gnaphosa muscorum* (L.K.) найдены в Польше впервые.

Следующие части (IV–VI) содержат фаунистические данные о пауках Мазурского поозерья (IV), Подляся с Беловежской пушей (V) и Малопольской возвышенности со Свентокшискими горами (VI). Многие виды констатированы в этих областях впервые, а перечисленные ниже являются новыми для фауны Польши: *Nuctenea folium* (SCHR.) (sensu THALER 1974), *Centromerus incultus* FALC., *Robertus insignis* O.P.-C., *R. unguatus* VOGELS. (IV) и *Eboria foveata* (F. DAHL) (VI). Фенологические данные приведены в форме принятой в предыдущих работах автора (STARĘGA 1974, 1976).

В последней части автор дает материалы, собранные случайно в самых различ-

ных местах Польши; почти все из приведенных данных являются первыми местонахождениями в отдельных областях. *Agyneta fuscipalpalpis* (C.L.C.) и *Porrhomma errans* (BL.) являются новыми для фауны страны; для *Amaurobius similis* (BL.), *Ceratinopsis romana* (O.P.-C.), *Hypomma fulvum* (Bös.), *Enoplognatha oelandica* (TH.) и *Theridion petraeum* L. K. констатированные местонахождения являются вторыми в Польше.

Для некоторых видов, границы ареалов которых вероятно проходят через Польшу, автор составил карты размещения (с 10 км сеткой UTM), обозначая местонахождения пунктами.

ZUSAMMENFASSUNG

[Titel: Materialien zur Kenntnis der Verbreitung der Spinnen (*Aranei*) in Polen, III–VII]

Die vorliegende Arbeit stellt die nächste Ergänzung des „Katalogs der Spinnen Polens“ (PRÓSZYŃSKI und STAREGA 1971) dar. Der erste (III) Teil ist ein Verzeichnis der Spinnenarten, die in der Gegend von Niedźwiady bei Miastko (Pommersche Seenplatte, NW-Polen) im Kiefernwald (*Leucobryo-Pinetum*) verschiedener Altersklassen, hauptsächlich mittels Barber-Fallen eingesammelt wurden. Unter den 192 angeführten sind 93 Arten (mit Sternchen) für die besprochene Landschaft (im Sinne des zitierten „Katalogs“) neu, darunter *Lepthyphantes insignis* O.P.-C., *Macrargus carpenteri* (O.P.-C.), *Acartauchenius scurrielis* (O.P.-C.) und *Gnaphosa muscorum* (L.K.) zum ersten Mal in Polen gefunden.

Die nächsten Teile (IV–VI) bringen faunistische Angaben über die Spinnen von der Masurischen Seenplatte (IV), Podlasie samt Urwalde von Białowieża (V) und von der Kleinpolnischen Hochebene samt Lysa Góra-Gebirge (VI). Mehrere Arten sind für die besprochenen Landschaften zum ersten Mal nachgewiesen und die folgenden sind neu für die Fauna Polens: *Nuctenea folium* (SCHR.) (sensu THALER 1974), *Centromerus incultus* FALC., *Robertus insignis* O.P.-C., *R. unguulatus* VOGELS. (IV) und *Eboria foveata* (F. DAHL) (VI). Die Fangdaten wurden nach dem in den früheren Arbeiten des Verfassers (STAREGA 1974, 1976) gebrauchten System angeführt.

Den letzten Teil (VII) der Arbeit bildet das in verschiedensten Gebieten Polens zufällig gesammelte Material; fast alle Angaben sind Erstfunde in den einzelnen Landschaften. Neu für die Fauna des Landes sind hier *Agyneta fuscipalpalpis* (C.L.K.) und *Porrhomma errans* (BL.); *Amaurobius similis* (BL.), *Ceratinopsis romana* (O.P.-C.), *Hypomma fulvum* (Bös.), *Enoplognatha oelandica* (TH.) und *Theridion petraeum* L.K. wurden zum zweiten Mal in Polen gefunden.

Für einige Arten, derer Arealgrenze wohl durch Polen verläuft, wurden Punktverbreitungskarten (mit 10 km UTM-Gitternetz) angefertigt.

Redaktor pracy — prof. dr A. Riedel

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1978
Nakład 820+90 egz. Ark. wyd. 3,5; druk. 2⁷/₈. Papier druk. sat. kl. III, 80 g, B1. Cena zł 20,—
Nr zam. 1452/77 — Wrocławska Drukarnia Naukowa

